

lluita
obrero CCOO

ATUREM L'ONADA
REACCIONÀRIA

CCOO

**EL PRIMER
SINDICAT
DE CATALUNYA**

Defensa
els teus
drets!

CCOO

Quan els
treballadors fan
vaga, no és que no
vulguin treballar, sinó
que volen fer-ho en
millors condicions.

Francesc Layret

DIRECCIÓ: **Amanda Alonso Toresano**

SECRETÀRIA DE REDACCIÓ: **Ana Segura Cintas**

CAP DE FOTOGRAFIA: **Adrià Ponsa Alcalà**

TEXTOS: **Marc Andreu Acebal, Amanda Alonso Toresano, Esther Caballé Pallares, Laura Casserres Capdevila, Carlos del Barrio Quesada, Mireia Domènech Navarrete, Pau Gálvez Lot, Anna M. Gómez Simó, Mentxu Gutiérrez Jiménez, Alberto Jurado de la Santa, Jordi Mir Garcia, Mònica Pérez Cardoso, Alberto Puivecino Lobera, Cristina Rodríguez Vila i Joan Subirats Humet**

FOTOGRAFIES: **Raül Bautista Zamora, Imanol Garcia Aladro, Adrià Ponsa Alcalà i Ruth Soto Zapata**

FOTO PORTADA I CONTRAPORTADA: **Tsun Ho**

DISSENY GRÀFIC: **La Page**

CONSELL EDITORIAL: **Hilario Aguilar Rodríguez, Marc Andreu Acebal, Amanda Alonso Toresano, Meritxell Arcos Foix, Pau Gálvez Lot, Anna M. Gómez Simó, Mertxe Paredes Durán, Adrià Ponsa Alcalà, Ana Segura Cintas i Carles Spa Novellas**

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: **Servei Lingüístic de CCOO de Catalunya**

EDICIÓ: **Comunicació de CCOO de Catalunya**

IMPRESSIÓ: **Jiménez Godoy**

EL PRIMER SINDICAT DE CATALUNYA

Defensa els teus drets!

ELECCIONS SINDICALS

Afilia't

  @ccooatalunya

CCOO.CAT

EDITORIAL

A l'ordre del dia

MARC ANDREU ACEBAL

PÀG. 5

Responsables d'Eleccions Sindicals

AMANDA ALONSO TORESANO /
RAÛL BAUTISTA ZAMORA

PÀG. 8/9/44/45/94/95

On vivim, on lluitem

AMANDA ALONSO TORESANO /
IMANOL GARCIA ALADRO, ADRIÀ
PONSAL ALCALÀ I RUTH SOTO
ZAPATA

PÀG. 18/28/29/40/41/42/
56/57/58/68/69/98

COLUMNNA

La crisi de Rodalies de Catalunya i el paper determinant de CCOO

CRISTINA RODRÍGUEZ VILA I
ALBERTO PUIVECINO LOBERA

PÀG. 20

COLUMNNA

L'extrema dreta i la democràcia que encara no tenim

JORDI MIR I GARCIA

PÀG. 30

ENTREVISTA

Belén López Sánchez

AMANDA ALONSO TORESANO /
IMANOL GARCIA ALADRO I
ADRIÀ PONSAL ALCALÀ

PÀG. 32

ENTREVISTA

Marc Giró i Costa, comunicador

AMANDA ALONSO TORESANO /
ADRIÀ PONSAL ALCALÀ

PÀG. 10

REPORTATGE

El sindicalisme no espera per fer-se gran

ANNA M. GÓMEZ SIMÓ

PÀG. 22

REPORTATGE

Diàleg intergeneracional

EMILI REY BALDÓ /
IMANOL GARCIA ALADRO

PÀG. 46

INDICADORS ANUALS
CCOO, en dades

PÀG. 52

LA CONVERSA PENDENT

PÀG. 59/87

REPORTATGE

**Ciutadans a la feina,
estrangers a les urnes**

LAURA CASSERRES CAPDEVILA /
ADRIÀ PONSAL ALCALÀ

PÀG. 60

COLUMNA

**Calen mesures
estructurals
per posar fi a
la desigualtat
retributiva històrica**

MENTXU GUTIÉRREZ JIMÉNEZ

PÀG. 66

COLUMNA

**L'acció sindical com
a eix vertebrador de
la democràcia global**

ESTHER CABALLÉ PALLARÈS

PÀG. 70

REPORTATGE

**Un fals dilema:
joves sense futur
contra pensionistes
privilegiats**

JOAN SUBIRATS HUMET /
FOTOS DE GALERIA

PÀG. 72

COLUMNA

**Els i les estudiants
"no volen treballar"**

ALBERTO JURADO DE LA SANTA
I MIREIA DOMÈNECH NAVARRETE

PÀG. 76

FORÇA COLLECTIVA /
MOBILITZACIONS

PÀG. 78

ENTREVISTA

**César Rendueles,
sociòleg i
investigador
del CSIC**

MARC ANDREU ACEBAL /
IMANOL GARCIA ALADRO

PÀG. 80

COLUMNA

**El mal anomenat
'absentisme
preventiu' de la
patronal**

MÒNICA PÉREZ CARDOSO

PÀG. 88

REPORTATGE

**Encontre a la
tercera fase**

MARC ANDREU ACEBAL /
FOTOS D'ARXIU

PÀG. 90

COLUMNA

**"El nou Camp
Nou es construeix
a través de
l'explotació i la
precarietat"**

CARLOS DEL BARRIO QUESADA

PÀG. 96

Marc Andreu Acebal /
secretari de Comunicació,
Cultura i Estudis de CCOO
de Catalunya

A l'ordre del dia

Vivim temps complexos. Hi ha qui té interès que ens quedem paralyzats per la incertesa i qui instrumentalitza la desorientació i el malestar inherents al moment de transformació global que vivim per a benefici d'uns quants, que són els del capitalisme de sempre, i en detriment de la democràcia, el benestar i l'esperança de la majoria, que som la gent treballadora. L'onada reaccionària que amenaça el món i també el nostre país vol que siguem insensibles, individualistes i que ens resignem a tot.

L'extrema dreta pretén que no ens oposem a les guerres ni als genocidis i que neguem el canvi climàtic. El capitalisme neoliberal que li dona suport espera que entomem sense protestar les crisis econòmiques que devaluen i precaritzen el nostre treball i que encareixen les nostres vides, i vol que assumim insolidàriament les desigualtats socials i la pobresa cada cop més extrema. L'onada reaccionària també va associada a la violència masclista, a la deshumanització digital i a un ús sense control de la IA per a major benefici del tecnofeudalisme multinacional. L'extrema dreta ho passa tot pel racisme, la xenofòbia, l'LGTTBI-fòbia, l'aporofòbia i totes les fòbies i l'odi que convingui per marcar persones migrants, minories nacionals o qualsevol col·lectiu que es pugui estigmatitzar com a boc expiatori de tot plegat.

No és res que no hàgim vist ja altres vegades en la història contemporània, que mai es repeteix si no és com a farsa, com deia Karl Marx, però que sí que rima, com deia Mark Twain. Precisament per això, i per combatre els monstres que Gramsci deia que creixen en la transició entre un vell ordre que ha mort i un nou ordre que encara està per definir, hem de tenir el convenciment que podem confrontar el caos amb la nostra organització; la desesperança, amb les nostres idees, i l'extrema dreta, amb la nostra lluita.

Més que mai, hem de marcar l'agenda social i política. A l'ordre del dia hi ha eleccions de tota mena. Les eleccions polítiques són importants i ens indiquen que no hi ha res fatalment predeterminat. Ja ho vam poder veure al Brasil de Luiz Inácio Lula da Silva, que el 2022 va foragitar de la presidència l'ultradretà Jair Bolsonaro i que la tardor d'aquest 2026 s'enfrontarà a una revàlida. Ho hem vist a Hongria, on l'extrema dreta de Viktor Orbán ha estat escombrada, després de 16 anys al poder, per tota l'oposició europeista unida. Ho hem vist a Itàlia, on la postfeixista Giorgia Meloni ha perdut un referèndum que volia reformar la constitució antifeixista gràcies, entre d'altres, a la mobilització del sindicalisme de classe.

Està per veure què passarà amb Donald Trump a les eleccions nord-americanes de mig mandat del 3 de novembre, en les quals s'ha de renovar tota la Càmera de Representants i part del Senat. I decisives seran les eleccions que el 2027 hi haurà per a la presidència de la República Francesa i als ajuntaments i a les Corts Generals a Espanya. L'extrema dreta de Le Pen i les aliances que l'extrema dreta espanyola i catalana puguin teixir amb les dretes respectives determinaran, si les forces d'esquerres no espavilen, que la democràcia, les llibertats i molts drets humans, socials i serveis públics quedin a mercè de l'epidèmia ultra. Els exemples de Perpinyà o Elna, Extremadura, Aragó, Castella i Lleó o Andalusia, com també els del País Valencià, les Illes Balears, Ripoll o Badalona ens haurien de mantenir en alerta.

Ara bé, el nostre futur i els nostres drets no es juguen només en les eleccions polítiques. Les opcions que pren el poder econòmic i la capacitat de contrapoder que tenim si ens organitzem i guanyem eleccions sindicals i democràcia al món del treball són també clau. La història ens ho ensenya i la literatura ens ho explica.

Una munió de llibres analitzen l'analogia del món actual amb el de fa 100 anys, que als anys vint i trenta del segle xx va viure l'ascens del nazifeixisme i va acabar immers en la barbàrie de la Segona Guerra Mundial. Són recomanables *Síndrome 1933*, de Siegmund Ginzberg; *Febrero de 1933*, d'Uwe Wittstock; *El fracaso de la República de Weimar*, de Volker Ullrich; *L'era de Hitler i com la sobreviurem*, d'Alec Ryrie, o *Feixisme i populisme* (i tota la pentalogia sobre Mussolini), d'Antonio Scurati.

Però la lliçó magistral ens la dicta Éric Vuillard a *L'ordre del dia*, novel·la que va guanyar el Premi Goncourt i que retrata la reunió on 24 grans empresaris —posteriorment beneficiaris de la il·legalització dels sindicats i de la mà d'obra dels camps nazis— van donar via lliure al totalitarisme en acordar amb Hitler pagar-li la campanya electoral del 1933. “Els es deien BASF, Bayer, Agfa, Opel, IG Farben, Siemens, Allianz, Telefunken”, recorda l'autor. I afegeix, socialitzant la responsabilitat històrica: “Són els nostres cotxes, les nostres rentadores, els nostres articles de neteja, les nostres ràdios i despertadors, l'assegurança de casa nostra, la pila del nostre rellotge. La nostra vida quotidiana és la seva.”

Esborrana pensar-hi. I esborrona pensar en l'analogia actual. Feta només sobre l'entorn de Trump, ells es diuen avui Elon Musk (Tesla, X, Starlink i SpaceX), Peter Thiel (Palantir i abans Airbnb, PayPal, OpenAI o Spotify), Jeff Bezos (Amazon i *The Washington Post*), Mark Zuckerberg (Meta o Facebook, Instagram i WhatsApp), Larry Ellison (Oracle i Paramount, Warner Bros, CBS, MTV, CNN, HBO, Discovery), Jensen Huang (NVIDIA), Larry Flink (BlackRock), Marc Andreessen (Netscape), Charles Koch (Cato Institute i Mercatus), Jeff Yass (Susquehanna Group i TikTok), Gerry Cardinale (RedBird Capital, Milan AC i Liverpool) o David Sacks (PayPal). I són els nostres cotxes, les nostres xarxes socials, els nostres mitjans de comunicació, les aplicacions dels mòbils, els xips dels ordinadors, les IA que ja fem servir per a tot, els amos d'equips de futbol, les plataformes on veiem o escoltem sèries, pel·lícules i música, els fons d'inversió que especulen amb els pisos que no podem pagar...

Davant de tot això, és necessari, és clau i és útil el contrapoder organitzat de la classe treballadora. L'estat del benestar a l'Europa d'*El espíritu del 45* (recupereu aquesta pel·lícula de Ken Loach) n'és l'exemple més clar. L'exemple més proper és d'ara fa 50 anys, quan la mobilització social, amb CCOO al capdavant, va marcar l'inici de la transició democràtica a Catalunya i Espanya. Lamentablement, com va denunciar Marcelino Camacho, la democràcia es va quedar a la porta de les empreses. Però, des d'aleshores, CCOO ha guanyat sempre les eleccions sindicals a casa nostra i no deixa d'empènyer perquè democràcia i drets entrin als centres de treballs i a la vida de tota la gent.

Amb gairebé 150.000 afiliats i afiliades i més de 25.000 delegades i delegats, som el primer sindicat de Catalunya. Amb la pràctica combinada de mobilització-negociació-acord, lluitem sempre per millorar les condicions de vida de les persones treballadores. Som baluard de democràcia i caixa d'eines del dia a dia. I sí, com vam demostrar en la gran assemblea del 16 d'abril que és portada d'aquesta LLUITA OBRERA, estem a l'ordre del dia. ●

S'ha de votar CCOO perquè és un sindicat que defensa les persones, en el qual hi ha molta gent que està molt implicada, i perquè mai no m'han demanat que faci res en contra dels meus principis

Albert Cervós Bordalba

45 anys

És delegat d'Educació a CCOO de les Terres de Lleida. Fa tres anys que és delegat i que s'encarrega d'organitzar eleccions sindicals.

Diu que el millor de fer eleccions és la confiança de les persones treballadores i el més complicat, la competència deslleial d'altres sindicats, que sovint juguen brut.

Un procés electoral especial:

“Recordo, sobretot, dos processos electorals: l'empresa Bàsic, de lleure infantil, on vam tombar una candidatura 'fantasma' en la qual hi havia candidats i candidates que ni tan sols sabien que figuraven a les llistes. Va ser feixuc, però vam fer caure la candidatura de l'altre sindicat i, per tant, vam guanyar les eleccions. L'altre cas, molt similar, el vam tenir a la Universitat de Lleida.”

RESPONSABLES
D'ELECCIONS
SINDICALS

S'ha de votar CC00 perquè és un sindicat de classe que tracta tothom amb molta estima, vingui d'on vingui

Dámaris Juan Herrerías

32 anys

És delegada des del 2019, i ara fa un any es va incorporar a l'equip d'eleccions del Barcelonès, dins de la Federació de l'Hàbitat.

Diu que el millor de fer eleccions és veure la gent il·lusionada per lluitar pels drets dels companys i companyes, i el pitjor, que molta gent

no té cultura sindical, especialment les dones immigrants, i costa molt convèncer-les que s'hi han de presentar.

Un procés electoral especial:

“Aquest procés és el que tenim ara entre mans: una 'empresa blanca' (o sigui, sense representació sindical), a la qual hem accedit mitjançant un pla d'igualtat i, en principi, esperem ser l'única candidatura.”

A close-up photograph of a man with dark hair and blue eyes, wearing a dark blue suit jacket, a light blue striped shirt, and a dark blue patterned tie. He is gesturing with his right hand, pointing towards the camera. The background is blurred, showing what appears to be a bookshelf or a wall with some greenery.

Jo tinc la
sensació que
hi ha hagut
una devaluació
del concepte
de *treball*

Entrevista Amanda Alonso Toresano

Fotografia Adrià Ponsa Alcalà

ENTREVISTA

MARÇ GIRO I COSTA, comunicador

Ens citem amb Marc Giró i Costa al pati de l'Ateneu Barcelonès, del qual és soci. Saluda tothom amb gran cordialitat i familiaritat. Un cop s'asseu amb nosaltres, ens dedica tota la seva atenció i, tot i la velocitat del seu discurs, s'expandeix en l'argument sense cap pressa, prenent-se el temps necessari per a cada resposta i encadenant un tema amb l'altre. La primera pregunta, obligada, el canvi del *Late xou* al *Cara al show*, de la pública a la privada.

- **El teu salt a Atresmedia ha sorprès més d'un. Sense anar gaire lluny, el mateix president Sánchez et va recriminar haver-se'n assabentat per la premsa. En un context en què els mitjans tenen un paper clau en el relat social i laboral, què t'ha portat a aquest canvi?**

El canvi que faig cap a La Sexta és per una qüestió d'estabilitat. Vostè m'entendrà perfectament: ens renovaven de 3 mesos en 3 mesos; després, de 6 mesos en 6 mesos; després, em paraven el programa 6 mesos més. Vostè sap el que és, per a un equip de 15 o 20 persones que som, que t'aturin la feina durant 6 mesos? A tota la gent que es pregunta si és per una qüestió econòmica, he de dir que jo ja estava molt ben pagat a l'última etapa de TVE. Amb tot això del capitalisme, si algú es molesta perquè la gent cobri per treballar, doncs fem nos comunistes o fem trocs o altres opcions per gestionar l'economia. Però, mentrestant, a mi em fa molta gràcia que hi ha moltíssima gent a qui el capitalisme li funciona quan la beneficia, però quan se'n beneficien els altres, com en aquest cas concret meu, doncs ja no li agrada tant. Cobro per la feina que faig i els ho recomano a tots vostès, que ens estan llegint. A més a més, com que som a CCOO, que puguem fer la feina i que ens paguin justament. A Atresmedia i La Sexta posen tots els seus mitjans a l'abast perquè això ens funcioni i estiguem còmodes, tot i que vull dir que també estàvem còmodes a l'altra cadena. Jo crec que aquest programa pot agafar encara més volada. Allò que s'havia dit *Late xou* i que ara es diu *Cara al show* necessita una certa estabilitat i una empresa al darrere que em digui: "Escolta, estigueu tranquils", perquè agafi volada i encara més musculatura de la que ja té.

- **Et defineixes com a fill de classe mitjana i roja. Des d'una perspectiva sindical, la classe mitjana és una realitat o un relat que ha diluït la consciència de classe?**

Jo tinc la sensació que hi ha hagut una devaluació del concepte de *treball*. Sigui dit prèviament que jo estic a favor de la ganduleria.

Si és periodisme, no està ben pagat. T'ho has de guanyar, has de picar molta pedra per tirar endavant des del punt de vista econòmic. Ara, val la pena? Sí. És per això que és fonamental la defensa de la democràcia i la defensa dels mitjans de comunicació públics

O sigui, estic a favor de no fer res. Vull dir que, fins i tot, crec que no caldria ni néixer. Fins en aquest punt, la meua relaxació és tal... Si jo estic a favor dels opiacis! Però sí que em fa l'efecte que hi ha hagut una devaluació per part de l'empresari, que és el que ha de pagar el sou del que és el treball. És a dir, el treball té cada cop menys valor. Però valor, com diuen els castellans, *contante y sonante*, és a dir, pel que fa als sous, tot i que també des del punt de vista emocional i moral. És a dir, hi ha hagut una devaluació del treball. Tots hem sentit a parlar de la cultura de l'esforç. També hi ha hagut una devaluació d'això. Alhora, hi ha hagut una devaluació, que jo crec que és intencionada, de la idea de *progrés*. Jo em pregunto: qui ha estat, qui ha introduït aquesta devaluació de conceptes com *treball*, *progrés*, *esforç*, etcètera, etcètera? Que a mi, a priori, no em semblen negatius, sempre que

se'ls doni el valor que realment tenen. I, a més a més, el treball, tal com l'enteníem abans, i vostès ho sabran perfectíssimament, va lligat a la idea de descans, a la idea de vacances, a la idea de poder desenvolupar-se personalment. D'aquí ve la qüestió que ara ens plantejem de si la classe mitjana havia estat una presa de pèl i, també, idees que són boníssimes, tot i que de vegades semblen utòpiques, però de les quals també hauríem de parlar seriosament, com ara la d'organitzar l'economia en comú, i més ara, que els recursos naturals s'estan extingint. Per tant, podem inaugurar aquesta via de pensament. Jo crec que, per exemple, el marxisme seria una idea molt bona que s'ha de revisar, se n'ha de tornar a parlar, s'ha de tornar a posar en circulació. Mentrestant, però, cal tornar a revalorar la idea de treball, donar-li el valor monetari que té i,

també, un altre tipus de valor. La gent, abans, estàvem orgullosos de treballar. La classe obrera tenia orgull de treballar. I la classe mitjana, també, que, al cap i a la fi, moltes vegades venia de la classe obrera. Llavors, ens haurem de parar a pensar: aquest orgull l'haurem de recuperar potser nosaltres mateixos, no?

— **A CCOO denunciem que la pobresa laboral té rostre de dona i, sovint, d'immigrant extracomunitària. El periodisme també està precaritzat: falsos autònoms, sous baixos, inestabilitat. Com ho valorem des de la teva posició, certament privilegiada?**

El periodisme és una feina que no s'acostuma a pagar mai bé perquè a l'empresariat, les classes altes, els rics, els privilegiats, els que tenen la

Com que nosaltres
som colonialistes,
l'estructura que
tenim és colonial,
racista i masclista

paella pel mànec, no els interessa la veritat. Es paga bé el periodisme quan aquest és capaç de manipular. Si tu tens una empresa editorial i vols manipular el personal, a aquests els pagaràs bé. Però si vols fer periodisme de debò, els periodistes estan mal pagats. Si tu tens un fill que vol ser periodista, li has de dir que treballi per a les grans corporacions o fent màrqueting, potser allà hi ha més pasta. Però realment, si és periodisme, no està ben pagat. T'ho has de guanyar, has de picar molta pedra per tirar endavant des del punt de vista econòmic. Ara, val la pena? Sí. És per això que és fonamental la defensa de la democràcia i la defensa dels mitjans de comunicació públics. I després també és fonamental, per exemple, una altra cosa que trobo que ara s'ha reactivat, que és pagar per la informació. Jo, per exemple, vaig al quiosc i compro diaris de paper encara, però ho faig com a gest polític i perquè jo crec que la informació s'ha de pagar. La informació que t'apareix gratis, pel mòbil, t'ha de fer sospitar, principalment perquè després el cervell i les neurones acaben ensopint-se. Crec que és una cosa que la sap tothom, no?

— **Has viscut 25 anys a Madrid, als teus inicis desenvolupant tot de tasques diferents relacionades amb la comunicació. Com valors l'experiència?**

Vaig estar a la revista *Marie Claire* i després vaig fer moltes col·laboracions de ràdio i tele, perquè has d'arribar a final de mes, has d'anar sumant, no? Madrid és una gran ciutat, una ciutat bulliciosa, però també ho és Barcelona. Vull dir que les grans ciutats tenen unes característiques pròpies que efectivament són salvatges, són violentes, són embrollades, molt de tràfec, etcètera, etcètera. Sí, això sí. I després, també és una ciutat imperial. Jo, per exemple, quan vaig arribar a Madrid, una cosa que explico és que estava flipada perquè passaven caravanes de cotxes oficials amb sirenes i llavors passava el rei, passava un ministre... Això aquí, a Barcelona, no passa. Jo he vist el president de la Generalitat, en Pere Aragonès, anar del Palau de la Generalitat fins al Liceu a peu, creuar-me'l per la Rambla amb els escortes perquè era més fàcil, més ràpid,

anar a peu. Això mateix seria impensable a Madrid. Es demostra que hi ha aquesta voluntat centralista, de capital imperial.

— **Dir-se Giró a Madrid t'ha suposat alguna discriminació?**

Jo tinc els dos mems. La gran majoria dels espanyols no són catalanòfobs. Claríssimament. Igual que la gran majoria dels catalans no són espanyolòfobs, o com es digui. El que passa que jo, en el meu cas concret, crec que estic fent les coses bé perquè tinc els dos mems. És a dir, hi ha gent que m'acusa allà de ser independentista i hi ha gent que m'acusa aquí de ser espanyolista. El que és curiós és que tant els qui em critiquen aquí com allà són les dues cares de la mateixa moneda. Són la mateixa construcció genètica.

— **Gent intolerant, en definitiva...**

Reflexionem al voltant de la tolerància perquè jo també soc intolerant amb moltes coses. El que passa és que a mi la tolerància em fa retraure'm, no em fa avançar. Per exemple, si tu ets intolerant al gluten, no menges gluten. Hi ha aquest tipus d'intolerància. El que vull dir és que, a vegades, se'm fa molt pesat algú que sigui, per exemple, homòfob. Doncs jo em retrec i penso: amb aquesta persona no hi ha res a fer, doncs ja no cal que m'hi tracti. No cal tractar-se amb tothom. Has de buscar el consens fins a un límit, perquè hi ha un moment en què si t'han de trepitjar, diguéssim, el teu modus operandi, el teu modus vivendi, la teva manera de ser, etcètera, etcètera, doncs al final dius: amb aquella persona no hi parlo. I tan tranquil·líssimament. *Reservado el derecho de admisión.*

— **El jovent mostra, segons diverses dades, tendències més reaccionàries i antifeministes. Com valoren l'auge de discursos d'extrema dreta i reversionisme històric entre els joves?**

Jo sí que crec que ens hem de preocupar per l'auge de l'extrema dreta, dels autoritarismes, del feixisme, digues-li com vulguis. Estem veient

quines en són les conseqüències. Ens n'hem de preocupar, i molt.

— **Vas rebre el Premi Bones Pràctiques de Comunicació no Sexista l'any 2016. Aquest premi, atorgat per l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya, va reconèixer la teva tasca per introduir continguts feministes i perspectiva de gènere en clau d'humor als teus programes. Darrerament ens trobem amb certes tensions dins del mateix feminisme i divergències també amb col·lectius LGTBI. Aquestes tensions són reals o amplificades? Té sentit dividir mobilitzacions com el 8-M?**

El feminisme no és un moviment monolític, com tampoc ho són els moviments LGTBIQ+. Jo crec que les persones que són d'esquerres, les persones que són progressistes, les persones que són feministes, les persones que estem per la qüestió LGTBIQ+ o les persones antirracistes, en anomenar-nos en plural, o sigui les esquerres, els feminismes, els ecologismes, acceptem que hi ha divergències. Tot i que l'horitzó és el mateix i possiblement el motor també és el mateix i, de fet, el que es vol és aconseguir la igualtat, acceptem que hi ha un debat intern de com arribar a la meta. Això no passa amb la dreta, per exemple, que és monolítica. Per tant, el diàleg entre els moviments LGTBIQ+ i el feminisme o els feminismes pot arribar a ser fructífer. Hi ha un feminisme o un moviment LGTBIQ+ i, sobretot, un antirracisme que no està per la prohibició. És a dir, què diem de prohibir el vel o de prohibir la prostitució, sense comptar amb la persona que ho viu en primera persona? Com que nosaltres som colonialistes, l'estructura que tenim és colonial, racista i masclista. Des del colonialisme, la senyora blanca, com la Frederica Montseny, tot això està molt bé, però llavors et venen les racialitzades i et diuen: "Escolta, i nosaltres què? També tenim una altra derivada i necessitem que se'ns escolti." Les feministes racialitzades són les que tenen ara la clau de moltes coses.

No cal tractar-se amb tothom. Has de buscar el consens fins a un límit, perquè hi ha un moment en què si t'han de trepitjar, diguéssim, el teu modus operandi, el teu modus vivendi, la teva manera de ser, etcètera, etcètera, doncs al final dius: amb aquella persona no hi parlo. I tan tranquil·líssimament

— **Has estat objecte d'assetjament a xarxes, sovint amb insults LGTBI-fòbics. Com es combat aquest odi des de l'espai públic?**

Jo estic a favor de mostrar opinions a les xarxes. Fins i tot he fet monòlegs basats a donar resposta a insults a les xarxes. El que sí que em preocupa són dues coses. Primer, quan les xarxes es fan ressò de coses que tu realment no has dit. Segon, quan qui ho fa són companys i periodistes que haurien de tenir les eines per distingir quines són les conseqüències de repiular segons què i segons on. El que sí que sempre trobo en aquests linxaments públics o en aquestes esbatussades per xarxes socials és que acaba quedant l'homofòbia i el masclisme. Sempre acabem rebent les mateixes. Tothom en surt indemne —vull dir que jo no veig que el mascle, blanc, heterosexual acabi malmès a la xarxa—, però les maricones acabem com un drap, la dona trans o els homes trans acaben com un drap les persones racialitzades acaben com un drap, i les dones, per descomptat, queden com un drap. Tot gràcies al mascle.

— **Partits com Vox t'han assenyalat directament. Com vius aquests atacs i quin impacte tenen en la llibertat d'expressió?**

El que fan és: “Anem a assenyalar aquesta persona o aquest grup de persones.” I es va construint i deshumanitzant aquell col·lectiu, aquella persona, de tal manera que tot acaba com acaba: sent autoritarisme i feixisme. Això s'ha vist claríssimament aquí, a més. Pel que fa a la violència a les xarxes, entenc que la gent es pot esbravar, però esperem que no vagi a més i que no es converteixi en un altre tipus de violència, com està passant. Hi ha molts exemples, com Ione Belarra o Irene Montero, que han rebut amenaces físiques, fruit d'un odi que va començar a generar-se a les xarxes. També li ha passat a Pedro Sánchez o a Olof Palme, que, a més, el van acabar assassinant. Pedro Sánchez és l'últim que ha rebut perquè és una peça de caça major, però abans s'han entrenat amb còmics, amb actors, amb

periodistes... Primer comences assenyalant des de la frivolitat i des de baix, i després acabes ja amb la peça que volies. Tot té a veure amb una estratègia autoritària i clarament ultra.

— **Ets una persona molt mediàtica i coneguda. Com vius el dia a dia fora de càmeres?**

La fama per a mi és una responsabilitat de cara als altres i, per tant, has de ser curós, perquè és tan intrusiu això de la televisió que la gent creu que et coneix. És que és realment així. Per tant, has de ser curós i has de ser educat. Has d'estar a l'altura de la fama que els altres t'atorguen, això vull dir.

— **Un tema que preocupa des del punt de vista sindical també avui dia és la desconexió digital. Conviure amb el director del teu programa t'ajuda a desconnectar o més aviat al contrari?**

El meu marit quan em pregunta, de sobte, a la nit, al sofà “Doncs he pensat que... Mira't això...”, jo no faig absolutament res. No, no. La desconexió digital és fonamental. Sí, sí. La desconexió, des del punt de vista general, també. A més a més, jo estic a favor de l'eutanàsia, així que imagini's, doncs, si arribo a estar a favor de la desconexió! Si és que arriba el cas, estic a favor de la desconexió total, sí, sí, sí.

Ja fora de gravadora, la conversa es torna més viva, deixem el personatge per endinsar-nos en la persona. Marc Giró deixa anar les paraules sense filtres, amb la mateixa lucidesa que davant les càmeres. Orador brillant i curiós inescotable, segueix la realitat amb mirada atenta i compromesa. Amable, generós i proper, ens guia fins a la biblioteca de l'Ateneu, on li brillen els ulls en ensenyar-nos la seva arquitectura. Ens acomiadem amb una frase que ressona: “Avui dia el sindicalisme és molt necessari”, sentència. I marxem amb la sensació compartida que, cadascú des de la seva posició, lluitem per un món més just, més digne i més solidari. ○

ON VIVIM,
ON LLUITEM

Deia l'arquitecte Frank Lloyd Wright que cada casa ha de créixer del seu lloc per servir la vida de qui l'habita. En aquesta secció, obrim les portes de la intimitat de la nostra gent, des del pis compartit de lloguer al cor de la ciutat fins a la casa al poble més petit. Perquè la nostra força col·lectiva neix d'una diversitat de sostres, parets i codis postals que s'uneixen sota unes mateixes sigles per recordar-nos que, malgrat viure en llocs diferents, caminem cap a un objectiu comú.

Martí Puig Puges

A Girona soc
a prop de
tot –de la
muntanya,
de la Costa
Brava.– i
a 40 minuts
de Barcelona
amb tren

36 anys

Viu al barri de Can Gibert de Girona, un barri obrer que limita amb la població de Salt.

Al barri hi viu una amalgama de gent provinent de molts indrets, i això es veu en els comerços. Els habitatges es van construir als anys setanta i vuitanta, però també hi ha molta construcció nova i molta obra aturada que va quedar a mitges a la darrera bombolla immobiliària.

Viu de lloguer amb la seva parella en un pis petit, pel qual paguen 700 €. Se sent afortunat perquè és econòmic per ser Girona.

Ell és del Baix Llobregat, però està content del canvi. El problema és que és mestre i té adjudicada una plaça a Valls, on s'ha hagut de llogar una habitació per poder anar a treballar cada dia per tal de no perdre tant temps ni diners en benzina.

És un barri un pèl conflictiu a les nits, però amb molta vida associativa.

Si pogués triar, viuria en una altra zona de la **ciutat**.

Cristina Rodríguez Vila /
secretària de
Transicions
Justes i
Territori de CCOO
de Catalunya

**Alberto Puivecino
Lobera** /
responsable de
Mobilitat i
Infraestructures
de CCOO de
Catalunya

La crisi de Rodalies de Catalunya i el paper determinant de CCOO

El tràgic accident de Gelida, que va costar la vida a un jove maquinista, és la manifestació més dolorosa d'una crisi estructural que fa anys que s'arrossega al servei de Rodalies de Catalunya i que amenaça la seguretat de les treballadores i treballadors i de les persones usuàries d'aquest transport públic, que no pot continuar en la situació actual.

Durant més de 20 anys, la manca d'inversió ha provocat un notable deteriorament de les infraestructures ferroviàries d'Adif a Catalunya i una manca de personal sistèmica. A més, Renfe ha estat l'únic operador d'Europa que no ha comprat ni un sol tren de rodalies en tot aquest temps. El resultat és una degradació exponencial del servei de Rodalies en tots els seus àmbits i una manca de percepció de seguretat en les persones usuàries.

El veritable pilar del sistema ferroviari no són només les infraestructures, sinó, sobretot, les persones que el fan possible amb la seva professionalitat i compromís

El veritable pilar del sistema ferroviari no són només les infraestructures, sinó, sobretot, les persones que el fan possible amb la seva professionalitat i compromís. El personal de conducció, d'intervenció, d'estacions, d'atenció al client, de serveis de bord, dels equips de manteniment i dels centres de control i gestió constitueix una peça fonamental del sistema.

Cal valorar l'enorme esforç realitzat aquestes setmanes per totes les treballadores i treballadors de Renfe, Adif, Logirail i Contractes Ferroviàries a Catalunya, que han assumit una pressió i una responsabilitat que no els corresponien.

El treball conjunt i coordinat del Sector Ferroviari de CCOO de Catalunya i estatal, la Federació de Serveis a la Ciutadania (FSC) i la direcció de CCOO de Catalunya ha resultat determinant per assolir importantíssims acords amb la Generalitat de Catalunya i amb el Ministeri de Transports, tant en matèria de seguretat com d'un increment notable de personal i d'inversions en manteniment.

La nostra tasca s'ha fet palesa, primer, estant al costat de les associacions d'usuaris i la ciutadania com a sindicat organitzador de la manifestació del passat 7 de febrer.

En segon lloc, assolint un acord amb la Conselleria de Territori de la Generalitat de Catalunya per a la implantació d'un protocol de seguretat elaborat conjuntament, amb criteris tècnics rigorosos que eviten decisions improvisades i que determina la manera de procedir per garantir la seguretat de les persones treballadores i usuàries davant circumstàncies climatològiques adverses.

I, tercer, l'important acord de desconvocatòria de vaga assolit entre els sindicats majoritaris del sector, entre els quals es troba CCOO, i el mateix ministre de Transports, el dia 10 de febrer.

Aquest acord reforça la seguretat i, en aquesta matèria, la representació sindical ha estat una peça fonamental pel que fa a la presa de decisions; reforça l'ocupació, ja que s'acorda un increment de places de 3.600 persones per a Renfe i Adif lligades a la seguretat, el manteniment i la supervisió, i reforça la inversió en manteniment de la infraestructura ferroviària, amb l'increment d'un 44 % del pressupost d'Adif per a aquest concepte.

El treball conjunt de CCOO com a sindicat de classe ha permès assolir importants avenços en seguretat, en ocupació i en inversió en un tren per a la classe treballadora com és Rodalies de Catalunya. ○

REPORTATGE

El sindicalisme no espera per fer-se gran

Text i fotografies
Anna M. Gómez Simó

És dimecres a les dotze del migdia i l'Esclat que hi ha als afores de Vic està bastant tranquil, gairebé buit si es compara amb l'ambient que acostumen a tenir aquests llocs a la tarda o els caps de setmana. El pàrquing és enorme, però hi ha pocs cotxes repartits aquí i allà, i al voltant tot té aquella sensació una mica estranya de les zones comercials que es construeixen fora de les ciutats, entre carreteres nacionals i polígons industrials.

Moltes vegades no
m'he sentit escoltada
per ser jove

A vegades et miren
com: aquesta què m'ha
d'explicar a mi?

Quan hi entres, els passadissos són amples i hi ha aquella llum blanca constant que tenen els supermercats. A aquesta hora es pot caminar bastant tranquil·lament entre els lineals. Se sent sobretot el pip repetitiu de les caixes registradores i el moviment dels treballadors i treballadores que van reposant productes o movent caixes.

En aquest centre hi ha una secció sindical formada per vuit persones, set de les quals de CCOO, i potser el més curiós no és tant el nombre com l'edat de moltes d'elles. És una de les seccions sindicals més joves que hi ha dins de l'Esclat a Catalunya. Alguns d'aquests delegats i delegades han arribat al sindicalisme gairebé al mateix temps que s'anaven acostumant a la seva vida laboral.

En aquesta conversa hi participen la Marta, el Sebas, l'Edna i la Marina, quatre dels delegats i delegades joves del centre. Quan expliquen la seva experiència, ho fan amb naturalitat, com si tot això fos gairebé una extensió del dia a dia a la feina. La sensació és que cap d'ells havia imaginat mai que acabaria implicat en una secció sindical. Quan van entrar a treballar aquí simplement buscaven una feina com qualsevol altra.

Treballar en un supermercat com aquest vol dir

moure's bastant durant el dia i anar fent tasques diferents, perquè un dia pots ser a caixa, un altre reposant i un altre ajudant a la fleca. Ells ho expliquen dient que al final "aquí toquem una mica de tot", i això fa que la gent es vagi encreuant constantment durant la jornada i acabi coneixent companys de diferents seccions.

En un lloc així acabes parlant amb molta gent durant el dia. Moltes coses es comenten en moments molt normals de la jornada, mentre algú està reposant producte o quan et trobes amb un company al passadís. No són grans reunions ni debats gaire elaborats, sinó comentaris que sorgeixen mentre es treballa.

En parlar-hi, apareix una cosa bastant habitual del dia a dia en qualsevol centre de treball: la gent et comenta situacions que no acaba de tenir clares. "A vegades et diuen: escolta, això que m'ha passat avui és normal o no?" No són grans conflictes; moltes vegades són moments de la jornada que algú vol contrastar amb una altra persona que coneix el centre i sap com funcionen les coses. En aquest punt passa una cosa bastant simple: allò que havia començat com una experiència individual deixa de ser només d'una persona i es converteix en una qüestió compartida entre companyes i companys.

Et motiva veure que hi ha representació sindical jove, no només gent de 40 o 50 anys

El més important és treballar la confiança amb la resta de companyes

Una cosa que sorprèn quan s'escolta els delegats i delegades és que gairebé ningú explica que s'hagi implicat en el sindicat perquè tingués una gran idea prèvia sobre el sindicalisme. Més aviat al revés. En moltes històries, el punt de partida és una situació concreta, alguna cosa que no sembla del tot justa o que simplement genera incomoditat i, a partir d'aquí, apareix la necessitat d'entendre millor el lloc on treballes. En molts casos també hi ha algú que en algun moment els anima a fer el pas o els proposa presentar-se com a delegats o delegades, i gairebé sense buscar-ho s'hi acaben trobant. De fet, molts relats expliquen que abans de ser delegats ni tan sols sabien gairebé què era exactament un sindicat o un comitè d'empresa. És a mesura que assumeixen aquest paper que ho van entenent millor tot parlant amb altres delegades i delegats, participant en reunions i descobrint què vol dir representar la resta de companys i companyes.

Amb el temps també descobreixen que ser delegat sindical implica aprendre moltes coses que ningú no t'explica abans de començar. Quan algú accepta ser delegat no ho fa sabent exactament com funciona tot això. Al principi hi ha moltes preguntes. Preguntes sobre com funciona el comitè, sobre què diu exactament el conveni, sobre quins drets tenen els treballadors i

treballadores o què es pot fer realment davant de determinades situacions.

Per això una part important del que fan al principi és preguntar molt. Parlar amb altres delegades i delegats que fa més temps que hi són, consultar responsables del sindicat, llegir documents que abans potser ni sabien que existien. Convenis col·lectius, normativa laboral, procediments interns. Coses que en un altre context probablement ni s'haurien imaginat que llegirien amb tanta atenció.

A poc a poc, tot això es va convertint en un aprenentatge bastant intens sobre el món del treball. No només sobre drets laborals o sobre com funciona una empresa, sinó també sobre com parlar amb la gent, com explicar situacions complicades o com intentar trobar solucions que ajudin més d'una persona alhora. En aquest sentit, ser delegat sindical també acaba sent una manera molt directa d'aprendre com funciona realment el món laboral, molt més enllà del que ningú t'explica quan comences a treballar.

Això també contradiu bastant una idea que es repeteix sovint quan es parla de gent jove: que estan desmobilitzats o que passen de tot el que és col·lectiu. La realitat, però, és una mica

més complexa. Durant molt de temps, moltes formes de participació estaven molt més lligades a espais col·lectius bastant clars: al barri, a les associacions o al mateix sindicat. Avui la manera de relacionar-nos ha canviat molt, tant per com funcionen les xarxes socials, com per les trajectòries laborals, que són molt més inestables i fragmentades. Això fa que el fet d'implicar-se no sigui tan directe com abans, cosa que, tanmateix, no vol dir que no hi hagi inquietuds o ganes de millorar les coses. Moltes vegades aquestes preguntes apareixen en situacions molt concretes del dia a dia, petites coses que passen a la feina i que fan pensar que potser les coses es podrien fer d'una altra manera.

Ser delegat o delegada sindical sent jove encara sorprèn molta gent. No perquè sigui estrany, sinó perquè sovint es té la idea que aquestes responsabilitats arriben després d'anys de feina i d'experiència dins d'un centre de treball. Ara bé, en sectors com el comerç, on treballa molta gent jove, aquesta realitat cada vegada és més habitual.

En llocs com aquest supermercat als afores de Vic hi ha persones que, tot i tenir tot just vint anys, ja han acumulat moltes hores de feina compartida amb la resta de companys i companyes. Torns, caps de setmana, hores punta, responsabilitats davant la clientela... No cal tenir una gran teoria sobre el món del treball per començar a detectar què funciona bé i què no tant.

Són espais on molta gent comença a treballar o hi passa uns quants anys abans de moure's cap a altres feines. Això fa que sovint es pensi que són llocs on és difícil construir organització col·lectiva, perquè la plantilla canvia molt i perquè molta gent hi arriba amb la idea que només serà una etapa. I és veritat que això ho complica.

En aquest sentit, el sindicalisme jove moltes vegades neix d'una experiència compartida dins del centre de treball. De veure que hi ha

decisiones que afecten tothom i que només es poden entendre o discutir si es parlen col·lectivament.

També ajuda el fet de no estar sol. Quan hi ha més d'una persona jove implicada dins del comitè moltes decisions es parlen entre diversos companys i companyes, i el pes no recau en una sola persona. Això fa que el sindicalisme no es visqui com una responsabilitat individual, sinó com una cosa que es construeix col·lectivament.

Tot això pren encara més sentit en períodes com el de les eleccions sindicals. Durant aquestes setmanes el sindicat deixa de ser només una estructura que existeix dins de l'empresa i passa a formar part de moltes converses del dia a dia. Parlar amb companys, explicar què fa el comitè o simplement preguntar si algú té pensat votar forma part de la rutina de la jornada. No són grans actes ni campanyes espectaculars, sinó una feina bastant discreta que es construeix parlant amb la gent amb qui comparteixes torns, passadissos i hores de feina.

En un centre com aquest, on molta gent és jove i sovint no ha participat mai en unes eleccions sindicals, aquest moment també serveix per explicar coses que potser no sempre són evidents. Què és un comitè d'empresa, per què serveix votar o què pot canviar realment dins del centre de treball. Al cap i a la fi és una forma de democràcia quotidiana: la que es construeix als llocs de feina, quan les persones treballadores poden decidir qui les representa i com volen organitzar-se.

La realitat laboral dels joves avui també ajuda a entendre aquest context. A Espanya, per exemple, dos de cada tres joves comencen la seva trajectòria laboral en feines precàries o inestables, sovint amb contractes temporals o salaris baixos. L'atur juvenil continua sent un dels més alts d'Europa i això fa que moltes trajectòries laborals siguin fragmentades:

canvis d'empresa, contractes curts o etapes en diferents sectors.

En un context així la relació amb la feina és diferent de la que van tenir generacions anteriors. Molta gent jove passa per diversos llocs de treball en pocs anys i sovint té la sensació que la seva situació laboral és provisional.

Això no vol dir, però, que no hi hagi preocupació pels drets laborals. Moltes persones joves són molt conscients de les condicions en què treballen, del valor del seu temps o de la importància de tenir certa estabilitat. I és aquí on el paper del sindicat dins del centre de treball pot ser important. No només com una estructura formal, sinó també com un espai que permet que aquestes preguntes deixin de ser individuals i es puguin compartir. Perquè al final la mobilització no apareix només per convicció ideològica, sinó que moltes vegades apareix quan la gent veu que implicar-se serveix per a alguna cosa.

En llocs com aquest supermercat als afores de Vic també es veu una altra cosa que

sovint queda fora de moltes converses sobre sindicalisme: el relleu generacional. Durant molt de temps s'ha repetit que els joves són el futur del sindicat. És una frase que es diu sovint en congressos, en assemblees o en molts espais del món sindical. No obstant això, quan mires el que passa en centres de treball com aquest, potser la idea s'hauria de matisar una mica.

Perquè en realitat moltes persones joves ja formen part del sindicalisme avui. No només com a afiliades o simpatitzants, sinó assumint responsabilitats concretes dins dels centres de treball, presentant-se a eleccions sindicals, parlant amb companys i companyes o participant en decisions que afecten tota la plantilla.

Potser el sindicalisme jove no sempre té la mateixa forma que tenia fa dècades ni es construeix de la mateixa manera. Ara bé, continua apareixent allà on hi ha gent treballant, compartint torns, horaris i problemes comuns. I això recorda una cosa bastant simple: que les noves generacions no són només el futur del sindicalisme, sinó que també en són el present. ○

Hi ha gent que es pensa que no fem res... però després tens el WhatsApp ple de consultes

Alexis Marín

Esperem que la situació de l'habitatge canviï. Abans guanyava menys i podia permetre'm un pis per a mi tot sol; ara és impossible

43 anys

Viu a Terrassa des de fa 16 anys.

Va arribar a la ciutat vallesana per feina, per treballar en una botiga del grup Inditex del centre de la ciutat. Quan va tancar la botiga, li van oferir feina al sindicat, on fa eleccions sindicals a la Federació de Serveis de CCOO del Vallès Occidental - Catalunya Central.

El seu barri és Vallparadís, una zona cèntrica i cotitzada, just al costat de la zona universitària.

Paga 500 euros per compartir lloguer amb tres persones més.

El lloc que ha triat per a la fotografia és el Castell Cartoixa de Vallparadís, construcció que data de principis del segle XII.

L'Alexis, del seu barri, en valora la tranquil·litat i la bona situació.

No s'imagina vivint enlloc més.

**Lorena
González
Baena**

Els mercats són llocs on es fa barri, on ets amb la gent, on coneixes la persona que et serveix el peix, la carn o la fruita, i ara mateix estan en perill d'extinció

ON VIVIM,
ON LLUITEM

41 anys

Viu a l'Hospitalet de Llobregat des de sempre.

És tècnica administrativa. Ara mateix es dedica a tasques sindicals tant a l'empresa com a la secretaria de CCOO del Barcelonès.

Fa 15 anys es va comprar un pis al barri de Santa Eulàlia, una zona on conviuen habitatges antics amb molts altres de nova construcció. Al barri conviuen persones provinents de llocs molt diferents. La Lorena valora molt positivament la bona convivència que s'hi respira.

Un pis com el seu pot arribar a costar 350.000 euros, tot i que no se'l pot vendre per aquest import perquè és de protecció oficial.

Ens ha citat al mercat de Santa Eulàlia per reivindicar la importància del comerç de proximitat, que s'està perdent progressivament.

La Lorena valora positivament la bona connexió del barri i els serveis.

Si pogués triar on viure, viuria en un lloc més tranquil, als afores.

L'extrema dreta i la democràcia que encara no tenim

Jordi Mir i Garcia /
doctor en Humanitats
i professor de la
UAB i la UPF

Ens trobem davant d'una gran paradoxa. Vivim un creixement de les posicions d'extrema dreta com mai ha vist la major part de la població de la nostra societat. A la vegada, però, podem dir que mai com avui hi ha hagut tanta gent a la nostra societat a favor dels valors i els principis de la igualtat i la diversitat. Això vol dir que una majoria de la societat pot estar a favor de la igualtat entre homes i dones i de la justícia climàtica, en contra de la discriminació de les persones LGTBI i de l'augment de les desigualtats econòmiques... Tot i això, a la vegada, veiem que creixen les propostes polítiques que fan bandera dels atacs a les persones migrants, al feminisme, al sindicalisme...

Hi ha dues coses més que passen a la vegada: la nostra societat s'enriqueix i s'empobreix alhora. Podem consultar indicadors econòmics que mostren un augment dels beneficis d'una part de les empreses i l'empobriment d'una altra part de la societat. Una pobresa que arriba a més gent i és més profunda. Dues paradoxes de gran dimensió, però que hem de poder entendre per posar-hi remei. Dues paradoxes que estan relacionades.

El creixement de l'extrema dreta es pot explicar per diferents factors. N'hi ha tres de molt importants. El primer és la reacció a les mobilitzacions que busquen crear llibertats i drets, una realitat històrica que es torna a repetir. El creixement del nazisme a Alemanya i del franquisme a Espanya va ser una reacció al procés de democratització política i econòmica de la República de Weimar i de la Segona República Espanyola. L'extrema dreta sempre respon a l'alteració de l'ordre establert. L'extrema dreta sempre ha reaccionat contra el reconeixement de drets que beneficien les classes populars, les dones, les persones migrants... L'extrema dreta sempre reacciona a la creació de democràcia.

El segon factor que explica aquest creixement és que una part de la població busca alternatives polítiques quan creu que qui ha governat no li ha resolt els seus problemes. Quan la majoria de partits ja han governat en un lloc o en un altre, d'una manera o d'una altra, l'extrema dreta es pot presentar com una nova alternativa que no decebrà. Així va guanyar Trump als Estats Units i així podem explicar el creixement de Vox o d'Aliança Catalana.

El tercer factor explicatiu és la segona paradoxa abans apuntada: si hi ha empreses que creixen, si fins i tot es diu que l'economia del país va bé, però a nosaltres les coses no ens en van, de bé, demanarem responsabilitats. No acceptarem que ens diguin que l'economia va bé i que tinguem problemes per accedir a un habitatge o per arribar a final de mes.

Els projectes polítics nascuts des de l'extrema dreta creixen en aquest ambient i després volen ser projectes per al conjunt de la societat; parlen fins i tot en nom de les classes populars. Però només cal observar les seves propostes per veure que la seva concepció de l'economia, de la societat i del món dona suport als poders tradicionals. Són una reacció que busca que les classes populars considerin com a enemigues persones que es presenten com a causants dels seus mals.

Les persones migrants es presenten com a causants del col·lapse del sistema de salut, educatiu, de la falta de pisos i de l'augment dels seus preus, del descens de l'ús del català... El feminisme es presenta com el causant de la desigualtat entre homes i dones, com el responsable que avui els homes pateixin suposades discriminacions...

Què s'ha de fer? Potser el primer que hauríem de tenir clar és que una part de la gent que acaba votant i defensant posicions d'extrema dreta en un altre moment pot haver votat i defensat posicions molt diferents. Cal tornar a convèncer que la manera de fer front als nostres mals no requereix les receptes de l'extrema dreta. Necessitem continuar creant democràcia col·lectivament. Necessitem fer possibles les reivindicacions dels drets que garantiran la satisfacció de les necessitats humanes. ○

Quan la majoria de partits ja han governat en un lloc o en un altre, d'una manera o d'una altra, l'extrema dreta es pot presentar com una nova alternativa que no decebrà. Així va guanyar Trump als Estats Units i així podem explicar el creixement de Vox o d'Aliança Catalana

ENTREVISTA

BELÉN LÓPEZ SÁNCHEZ,

secretària general de
CCOO de Catalunya

Nascuda el 1976 a les Masies de Voltregà (Osona), prové d'un entorn obrer. Des de ben jove destaca per la seva clara orientació feminista i defensora dels drets humans, especialment de la població més oprimida. És llicenciada en Ciències Polítiques i de l'Administració per la Universitat Autònoma de Barcelona i ha treballat com a professora de formació professional, combinant la seva experiència professional amb l'acció sindical.

Afiliada des del 2002, ha assumit diferents càrrecs sindicals, fins a ser escollida secretària general de CCOO de les Comarques Gironines. Des del 10 d'abril del 2025 és secretària general de CCOO de Catalunya. És una gran amant de la lectura i la música, passions que procura mantenir sempre que les responsabilitats laborals i familiars (té tres fills) li ho permeten.

Entrevista
Amanda Alonso
Toresano

Fotografies
Imanol Garcia
Aladro i Adrià
Ponsa Alcalà

El Primer de Maig cal sortir al carrer per reivindicar un món en pau, on es respectin els drets humans i el dret internacional, i per rebutjar unes guerres que generen patiment i ens empobreixen. Que la gent treballadora no pagui els costos d'una guerra que no ha generat i que es protegeixin salaris, ocupació i condicions de vida

— **Ja fa més d'un any de la teva elecció com a secretària general de CCOO. Quin balanç en fas?**

Amb molta acceleració, amb molts canvis i, també, amb una certa inestabilitat de l'entorn polític. Ara bé, jo en faig un balanç positiu perquè crec que la situació econòmica és prou bona. Les mesures que s'estan prenent als diferents espais a partir de les propostes sindicals, amb els governs progressistes que hi ha, estan tenint un impacte prou positiu a la vida. I és una adaptació, una situació molt nova i molt diferent. Per tant, és una corba d'aprenentatge molt accelerada. Tot i que ja fa molt temps que soc al sindicat i ja sé què és la feina sindical, sí que és veritat que implica ser a espais molt diferents d'aquells on jo solia ser i, per tant, hi ha hagut un procés d'aprenentatge i d'adaptació molt ràpid.

— **Una apagada, la crisi de Rodalies, les protestes del sector agrari, metges o educació... Quina ha estat, fins ara, la situació que més t'ha costat encarar com a secretària general?**

El repte més important jo crec que ha sigut aquest darrer: l'acord d'educació. Penso que és un gran pacte i una gran oportunitat per millorar el sistema educatiu de Catalunya i la situació dels professionals de l'educació, però no només dels docents. És fer un salt qualitatiu en la nostra educació i és una llàstima que per qüestió de temps i per una estratègia sindical completament erràtica i poc constructiva com la que té la USTEC en aquests moments s'hagi arrossegat una part, no tota, però una part important dels professionals cap a un espai on no tenen la perspectiva suficient per valorar les bondats d'aquest acord.

— **La teva carta de presentació va ser la de primera dona que arriba a la Secretaria General i una de les teves principals preocupacions, acordar el pacte de cures, tan necessari per combatre la desigualtat entre sexes. Sembla que ja no en sentim a parlar tant. Segueix sent una prioritat sindical o ha quedat apaivagada per altres temes més urgents?**

Al final, les cures són transversals i afecten diferents sectors i diferents espais. El tema de l'educació és un dels temes que afecta el pacte de cures, com ara quan parlem del fet que al personal laboral, que és un col·lectiu àmpliament feminitzat, se li apujarà el 20 % del salari. Per tant, aquesta acció sindical també ajuda a construir aquesta idea d'un pacte de cures que ha de ser global i transversal a tota la societat. També estem treballant en l'equiparació salarial dels sectors dels serveis socials privats, perquè s'equiparin a les condicions dels públics. Aquesta equiparació, en sectors també molt feminitzats, també suposa un reforçament del pacte de cures. Per tant, des de diferents espais estem treballant en aquesta idea de fons conforme les cures han de ser al centre de la vida. Tanmateix, hem d'acabar de donar-hi un impuls i de prioritzar-ho dins de l'agenda política. Nosaltres continuarem treballant el que queda de mandat perquè això sigui així.

— **Com valores ser la primera secretària general de fora de l'àrea d'influència de Barcelona. Creus que pots aportar una sensibilitat diferent?**

Jo crec que el que puc aportar és una visió que complementa o que enriqueix el mateix sindicat i el mateix sindicalisme, perquè, al final, el nostre sindicat és molt divers i molt plural, i està bé que aquestes pluralitats i aquestes diversitats serveixin per construir una mirada col·lectiva. Per tant, no és el mateix fer sindicalisme en un territori petit que fer-ne a l'àrea metropolitana. Els problemes de mobilitat, d'habitatge, d'accés a béns bàsics o, fins i tot, al treball, no són els

Per a mi, el
sindicalisme no
té cap sentit
si no hi ha
aquesta vessant
sociopolítica

Per a nosaltres, qualsevol acció sindical i política porta intrínsecament la defensa de la democràcia i la denúncia de la repressió, perquè, al final, quan tu fas sindicalisme, el que estàs fent és portar la democràcia a les empreses

mateixos. D'altra banda, la mirada (a ciutat) és més àmplia, no tan limitada. No em refereixo només geogràficament, sinó també mentalment.

- **Parlem ara de la situació política. L'ascens de la ultradreta és un fet, com la seva arribada a les administracions. Quina és la posició del sindicat davant d'aquesta realitat? És potser la nostra fita més important?**

La lluita contra l'extrema dreta és clau perquè està en joc la defensa de la democràcia. Això sempre ha format part de l'ADN del mateix sindicat i, en particular, de CCOO, que va néixer com un moviment sociopolític de defensa de la democràcia en un moment en què mancaven llibertats i en què hi havia una dictadura a casa nostra. Per tant, per a nosaltres, qualsevol acció sindical i política porta intrínsecament la defensa de la democràcia i la denúncia de la repressió, perquè, al final, quan tu fas sindicalisme, el que estàs fent és portar la democràcia a les empreses.

- **Què penses de la tramitació de la regularització extraordinària de persones migrants aprovada pel Govern de l'Estat? Era necessària?**

Aquestes persones han d'arribar en condicions i han de tenir els mateixos drets que les persones d'aquí. Per tant, el que nosaltres hem de situar és la necessitat de garantir drets i deures en igualtat de condicions per a totes les persones, més enllà de la defensa de tots els drets humans. També he de dir que a CCOO defensem que les persones que han d'arribar ho han de fer pels canals oficials, que no podem estar amb regularitzacions extraordinàries, sinó que hem de tenir una legislació que permeti que les persones que vulguin venir ho facin amb totes les garanties i s'insereixin amb normalitat a la nostra societat.

- **Davant de les promeses de la rebaixa o la desaparició d'impostos que fan des de la dreta i la ultradreta, quina posició tenim com a sindicat? Ens podem permetre el luxe d'abaixar els impostos? I, en tot cas, com s'hauria de fer per garantir una distribució de la riquesa justa i equitativa?**

De fet, nosaltres, el que plantegem és que hi ha d'haver una reforma fiscal que sigui progressiva i suficient, equiparable a la mitjana europea impositiva. Per tant, hem d'incrementar els impostos, no abaixar-los, però han de ser progressius. Què vol dir això? Que qui més té, pagui més.

- **Tornem una mica a la teva vessant com a docent. El que és clar és que cal més inversió. La ILP que demana que el 6 % del PIB es destini a educació, tal com recomana la UE, és més necessària que mai?**

La UE diu que les societats que volen tenir una educació de qualitat, amb uns professionals ben retribuïts i amb bones condicions, han de destinar-hi recursos. Cal invertir en un sistema educatiu que garanteixi la igualtat d'oportunitats i que pugui fer front als reptes d'una societat cada cop més diversa, més plural i amb més necessitats educatives, però també cada cop més demandant de capacitats professionals i de talent. El 6 % del PIB que CCOO ha reclamat al Parlament a través d'una ILP garantiria una solució com a mínim estructural. Després, aquests recursos s'han de destinar bé, òbviament.

- **CCOO és un sindicat feminista. A banda de figurar als nostres estatuts, què vol dir per a tu aquesta declaració?**

CCOO es defineix com a sindicat feminista en els seus Estatuts i això vol dir que totes les seves accions estan travessades per la perspectiva feminista. És a dir, cal examinar quin és l'impacte de les decisions que prenem, el seu

Hem d'incrementar
els impostos,
no abaixar-los,
però han de ser
progressius. Què vol
dir això? Que qui
més té, pagui més

impacte en els homes i en les dones, i si van en la línia de contribuir a assolir la igualtat real entre homes i dones. En aquest sentit, negociem els plans d'igualtat a les empreses, però qualsevol altra acció en la negociació col·lectiva o en la concertació social té la intenció de lluitar per assolir la igualtat real.

— **CCOO sempre s'ha definit com a sindicat de vocació internacionalista. Per tant, és obligat preguntar-te com valores la situació internacional i quin hauria de ser el paper que les confederacions sindicals internacionals haurien d'exercir?**

Hem de ser capaços de conjugar aquesta mirada més nacional amb una mirada molt més europeista en el món global on som, per no afeblir-nos i, sobretot, per no deixar escapar el model social europeu que tenim. Perquè, al final, potser en el teu àmbit nacional podràs defensar a curt termini alguna cosa, però a mitjà i a llarg termini acabaran tenint un impacte negatiu totes aquelles directrius que es pacten a escala internacional. Per tant, jo crec que clarament hem de reforçar aquests espais de trobada sindical internacional, entre d'altres, per fer de contrapès de totes les polítiques liberals i neoliberals que volen eliminar el model social europeu.

— **Hi ha qui acusa els sindicats de preocupar-se de temes externs al sindicalisme clàssic, el feminisme, els drets LGTBI, la mobilitat o l'habitatge. Què diries a aquestes persones? Té sentit un sindicalisme sense la part sociopolítica?**

És que tu pots millorar molt les condicions laborals, però si després no tens un teixit social que et garanteix el dret a l'habitatge, a la mobilitat, a una sanitat pública i a una educació pública en condicions, el que guanyes per un costat ho perds per l'altre. Per tant, per a nosaltres, és la conjunció de les dues coses el que et permet un progrés social i el

que et garanteix una vida digna amb igualtat d'oportunitats. És que, de fet, per a mi, el sindicalisme no té cap sentit si no hi ha aquesta vessant sociopolítica.

— **Canviaries alguna cosa si tornessis a aquell 10 d'abril del 2025?**

No. Hi ha coses que segurament, ara amb l'experiència, les faria una mica diferents, però de contingut no canviaria res. Estic molt contenta. ○

José González Mora

D'habitatges,
en pots tenir
diversos al
llarg de la
vida; de llars,
però, només en
tens una

74 anys

Fa 60 anys que va arribar a Catalunya provinent de la província de Sevilla.

Va treballar com a tècnic electrònic industrial en una fàbrica de fabricació de vidre i i va ser sindicalista des de ben jove. Ara participa activament a la Federació de Pensionistes.

Viu al barri de Sants des de fa 50 anys, un districte que ha canviat molt darrerament, ja que està altament gentrificat i ha acollit molta població nouvinguda.

Viu en un pis petit, inicialment de lloguer, però que va decidir comprar davant el perill de no poder assumir la quota quan una immobiliària va adquirir tot l'edifici.

El seu pis està valorat pel banc en 400.000 €.

Ha triat la plaça del Centre perquè és on ha vist jugar i créixer els seus fills.

El José valora la bona situació del barri, els serveis i la tranquil·litat.

Si no visqués a Sants, marxaria a viure a la muntanya.

Cristina Pujol Benavent

Valoro el fet que el barri sigui tranquil, que no hi hagi gairebé xivarri o que, en un moment donat, puguem deixar les jaquetes al carrer i no passi res

ON VIVIM,
ON LLUITEM

33 anys

Treballa des de fa poc a CCOO de Catalunya.

Després de viure a Sabadell tota la vida, en va marxar amb 17 anys, però ha hagut de tornar a la casa familiar per poder continuar els estudis, ja que no podia assumir els costos del lloguer i del centre on estudia Direcció i Producció de Cinema, Televisió i Xarxes.

Viu al barri de Gràcia de Sabadell, molt a prop de la Zona Hermètica, fet que ha provocat algun conflicte al veïnat per la gran quantitat de locals d'oci que hi ha.

Ens ha citat a la plaça del Treball, el centre neuràlgic del barri.

La Cristina valora la tranquil·litat del lloc on viu i el tracte proper amb el veïnat, tot i que es queixa que no està gaire ben comunicat.

Li agradaria marxar algun dia a viure al Prepirineu, tot i que també es confessa enamorada de Barcelona.

Fran Mora Núñez

Tinc el metro,
el tren,
el bus, el
tramvia, el CAP
i l'hospital al
costat

ON VIVIM,
ON LLUITEM

40 anys

És del barri de Sant Ildefons (Cornellà de Llobregat) de tota la vida.

Sant Ildefons és un barri de classe obrera que neix als anys seixanta en plena onada migratòria interna. La població prové, sobretot, d'Andalusia i, darrerament, també d'altres països.

Viu en un pis de compra amb la seva parella des de fa 10 anys, molt a prop de l'immoble on va néixer.

El seu pis costa uns 200.000 €.

En Fran fa molta vida al barri, des de l'associacionisme. Va caminant a la feina cada dia i, per tant, valora molt la ubicació on es troba.

Les fotos s'han fet a la Torre la Miranda, un lloc emblemàtic del municipi.

Si no visqués a Sant Ildefons, li agradaria viure a prop, al Baix Llobregat, per no allunyar-se gaire de la família.

Som part del canvi

Un hub SMART en contínua evolució

● Eficient

● Connectat

Transparent ●

Sostenible ●

Port de Barcelona

www.portdebarcelona.cat

RESPONSABLES
D'ELECCIONS
SINDICALS

S'ha de votar CC00 per la manera de treballar que tenim, perquè des de les eleccions fins al final del mandat tens tot el suport del sindicat

Aaron Bouazza Muñiz

25 anys

És extreballador d'IKEA, on mai no no va aconseguir ser delegat, però sí que col·laborava amb el sindicat intercomarcal. Un dia, fa tres anys, li van oferir ser agent electoral al Vallès Occidental - Catalunya Central, a la Federació de Serveis.

Diu que el millor de fer eleccions és l'agraïment de la gent que surt elegida, que comencen una nova etapa amb l'oportunitat d'aprendre i de créixer sindicalment. Ser part

d'això és molt gratificant. El pitjor és la relació amb els altres sindicats, que molts cops és agressiva. Això pot provocar una mala imatge entre la gent, que poden percebre que sindicat és sinònim de conflicte, quan, en realitat, és al contrari: sindicat és suport, atenció i millora.

Un procés electoral especial:

“Recordo amb especial estima el meu primer procés electoral en una 'empresa blanca' (o sigui, sense representació sindical), on es va aconseguir obtenir una delegada, tot combatent l'altra candidata, que era filla del propietari.”

S'ha de votar CCOO perquè som el principal sindicat dins del sector. Un sindicat de classe que lluita per a tota la classe treballadora. I si dins de la sanitat no s'entén que tots i totes som iguals...

Judith Ariza Rodríguez

37 anys

Fa eleccions al Barcelonès des del 2020 a Sanitat, federació de la qual va ser delegada diversos anys.

Diu que fer eleccions és *xulíssim*. És molt satisfactori entrar on no hi som. I amb el perfil de dones migrants amb les quals

ella treballa (geriatria i dependència) és encara més divertit, sobretot en veure la cara de pànic dels caps quan surten electes les persones dels comitès.

El millor de fer eleccions és entrar a les “empreses blanques” (o sigui, sense representació sindical) i aconseguir representació de CCOO; el més difícil és la càrrega mental que

suposa una errada, per exemple, en les dates.

Un procés electoral especial:

“Recordo molt el procés electoral a l'Hospital Quirón Badalona, on CCOO no tenia delegats ni delegades. Es van fer moltes assemblees i l'èxit va ser rotund: vam quedar els primers a molta distància dels altres dos sindicats que s'hi presentaven.”

Les eleccions sindicals són una de les expressions democràtiques més importants a la nostra societat i, en especial, al món del treball. Per conèixer de primera mà com es treballen les eleccions a les empreses, les dificultats per convocar-les o com han evolucionat en el temps, LLUITA OBRERA ha parlat amb Tere López i Ivan Moreno, dos sindicalistes de CCOO que representen l'experiència i la joventut davant el repte d'impulsar i guanyar les eleccions

Text
Emili Rey Baldó

Fotografies
Imanol Garcia Aladro

REPORTATGE

Diàleg inter

Tere López Pintor:
“Davant de qualsevol problema, havies de fer 40 quilòmetres per solucionar-lo, perquè la confiança la donava el contacte directe amb els treballadors”

Tere López Pintor treballa a Fresenius Medical Care Espanya, del sector de la química, amb més de 30.000 treballadors i treballadores a Espanya. Porta 25 anys al comitè d'empresa i n'és la presidenta. Ha estat col·laborant amb la Federació d'Indústria de CCOO des de fa 20 anys i pertany al territori del Vallès Oriental - Maresme - Osona, concretament, al Maresme. Ha estat responsable d'Eleccions Sindicals durant 10 anys al territori i responsable d'Organització durant 8, i actualment és al Tribunal Laboral de Catalunya en representació del sindicat.

generacional

Ivan Moreno Arriaza:

“Per molta IA i xarxes socials que hi hagi, avui quan hi ha un problema la gent despenja el telèfon i truca a qui l’hi pot solucionar”

Ivan Moreno Arriaza es va iniciar laboralment i sindicalment a una empresa del Grup Daimler, on va patir una forta repressió sindical. Posteriorment, es va incorporar a Almirall, del sector de la química. Avui és coordinador d’Acció Jove a la Federació d’Indústria i en aquest mandat treballa a l’equip que porta les eleccions sindicals a les empreses dels sectors industrials.

TL. Les persones només es fixen en l'empresa i les seves obligacions, però cal fer-los veure que també tenen drets, especialment a la gent jove

— **Com us inicieu en això de fer eleccions sindicals?**

TL. Fa 40 anys que treballo a l'empresa. En un moment donat, hi va haver una incidència greu que va fer trontollar la situació laboral de la plantilla i ens van convocar a una assemblea. Érem uns 80 treballadors i treballadores a la planta i amb aquell problema ens vam adonar que ens havíem de sindicar. Ningú no volia la

responsabilitat, així que es va votar i uns quants en vam sortir escollits. Jo no ho tenia clar, però en aquell moment la meua mare va perdre dos dits treballant al sector tèxtil. Vaig fer un canvi de xip i així, de manera fortuïta, em vaig decidir a representar els meus companys i companyes, malgrat que era molt jove i no en tenia ni idea. A partir d'aquí, m'hi vaig enganxar i fins avui. Durant uns 8 o 9 anys vaig estar fent eleccions sindicals pel territori: primer, al Maresme i, després, ja al Vallès Oriental i a Osona. I t'has d'espavilar. Recordo el munt de vegades que em vaig perdre amb el TomTom buscant empreses...

IM. Jo fa poc temps que soc pel sindicat. Aquest és, de fet, el primer mandat en què hi estic col·laborant més i, de moment, estic aprenent, veient com funciona tot i fent d'esponja de tot el que puc. Allà on hi ha unes eleccions de la Federació d'Indústria, hi vaig. Amb voluntat i ganes d'aprendre es poden aconseguir moltes coses.

IM. A l'hora de fer una comunicació per WhatsApp, és molt important que el missatge sigui atractiu, que enganxi la persona que el rep, perquè, si no, les xarxes socials poden ser una arma de doble tall

— **Les eleccions sindicals representen la democràcia a l'empresa, la democràcia al món del treball...**

TL. A les empreses, tant si són petites com si són grans, cadascú va a la seva i, si no hi poses una mica d'unió, la cosa no va bé. Els has de dir que tenen un sindicat que els pot ajudar en qualsevol cosa. Les persones només es fixen en l'empresa i les seves obligacions, però cal fer-los veure que també tenen drets, especialment a la gent jove. Cal donar-los molt suport.

IR. Al capdavant, la gent jove va molt perduda. Quan entra a l'empresa no sap ni llegir una nòmina. Per això cal fer pinya i dir a la gent que no està sola. Quan arriba un treballador nou, hi has d'estar a sobre, donar-li informació i fer-li una petita formació del que es trobarà, però sense atabalar-lo gaire al principi. Sobretot, és molt important que vegin que no estan sols, que hi ha gent al darrere, gent jove. Això és important amb el jovent. Quan se'ls apropa una persona jove, s'hi senten identificats per la manera de parlar i de comunicar-se. Per això és tan important que hi hagi joves al sindicat.

— **El sindicalisme sempre ha viscut del contacte directe amb la gent, però avui vivim en un món digital, de xarxes socials. Segurament la manera de fer eleccions sindicals també ha anat canviant...**

TL. L'evolució ha estat molt bèstia. Ara es pot arribar a més gent més ràpidament. Abans era

telèfon a qualsevol hora. En període d'eleccions era impossible desconnectar. Quan jo vaig començar a fer eleccions a les empreses, eren quilòmetres i quilòmetres de cotxe. Amb satisfacció, però he pagat moltes multes. Hi havia qualsevol problema i havies de fer 40 quilòmetres per solucionar-lo in situ. La confiança la donava el contacte directe amb els comitès i amb els treballadors i treballadores. Parlar, comentar, tornar a repetir, explicar...: això és fonamental. I en període electoral, encara més. Molta feina, molt de cotxe, molt llevar-se d'hora, moltes hores de dedicació. Potser avui ha canviat, però fa anys el contacte era essencial. Si no hi eres present, no et signaven la candidatura per a les eleccions. Havien de confiar en tu, sobretot perquè moltes empreses castiguen els qui es presenten a les eleccions sindicals. Això ha passat sempre.

IM. A Indústria estem fent trobades de joves. El primer contacte és per WhatsApp. De vegades t'agafen el telèfon, de vegades no. Tenim les eines de comunicació i les hem d'aprofitar, és clar. Per WhatsApp, però, hi ha gent que no contesta. No és tan fàcil. A l'hora de fer una comunicació per WhatsApp, s'han de tenir en compte moltes coses. És molt important que el missatge sigui atractiu, que enganxi la persona que el rep. Perquè si no ho fas, les xarxes socials poden ser una arma de doble tall. S'han d'utilitzar per avançar i per rapidesa, però el contacte personal, sobretot a empreses organitzades, no s'ha de perdre. La gent ha de veure qui ets, què fas a l'empresa. Potser en empreses blanques (aquelles que encara no han fet eleccions i no tenen representants), sí que ajuda utilitzar les xarxes, però al final hi has de ser.

— **Però tant abans com ara, no deu ser fàcil organitzar eleccions sindicals a les empreses.**

TL. Quan fas eleccions a empreses blanques, és dur. És una porta freda. De vegades, hi inverteixes hores, quilòmetres, assemblees, reunions i molta feina, i quan ja ho tens

IM. Als joves els has d'explicar que si fan molt bé la seva feina a l'empresa, el seu cap no els donarà més diners, els donarà més feina

gairebé tot muntat et diuen que no se'n fan. Moltes vegades trobes empreses petites que et van picotejant un per un els treballadors o treballadores per saber qui es presenta a les eleccions. En alguna ocasió hem arribat a posar el doble de gent en una candidatura en previsió que l'empresa ens vagi fent caure uns quants candidats de la llista. És dur.

IR. No és fàcil. Als meus inicis vaig muntar una candidatura alternativa a una altra que havia organitzat la mateixa empresa amb treballadors i treballadores escollits per la direcció. Em posaven molts obstacles perquè no volien gent jove, diferent de la que ells havien escollit. Aleshores van començar a picotejar gent de la meva candidatura per treure-la'n i, així, desmuntar-la. Tot s'havia de fer d'amagat, amb por de represàlies. Al final vam arribar a alguns acords i vam poder tirar endavant la llista i vam guanyar les eleccions per majoria, però no ho vulguis saber, com vam arribar a patir.

— **Com afecten els canvis al món del treball i de les relacions laborals a l'hora d'organitzar candidatures per a les eleccions sindicals?**

TL. Això és cert, però jo ho comparo amb aquelles empreses de sempre que tenen comercials que estan voltant per tot arreu. Què hem de fer? Aprofitar els congressos o reunions per anar a trobar-los físicament i dedicar mitja hora a parlar amb aquestes persones i generar-los consciència. Sempre hi ha una figura al comitè que és present a l'empresa i que és la referència, però, en el cas dels qui volten i que

no són físicament a l'empresa, cal anar a trobar-los.

IM. Per exemple, per arribar a la gent que fa teletreball, has d'utilitzar xarxes socials, no hi ha més remei. Aquí el contacte personal el perdem una mica. Per això hem de treballar també amb les xarxes socials per arribar a aquesta gent. Com he dit, jo prefereixo el contacte personal, que és com la gent reconeix la teva feina. Però tot ha evolucionat molt. La intel·ligència artificial, la publicitat falsa...: tot això fa por i és complicat de fer-hi front.

— **Catalunya és territori de petites i mitjanes empreses. Això significa dificultats afegides per organitzar els treballadors i fer eleccions sindicals?**

TL. No et pensis. Les empreses de 30 o 50 treballadors i treballadores, les pots controlar millor, perquè pots ser més a prop de la gent que no pas en aquelles de 5.000 treballadors i treballadores. Les grans empreses de vegades són un embolic: "Jo soc de la planta 1; jo, de la planta 4"... Cada departament té els seus problemes. A les empreses petites i mitjanes el contacte és més directe i la informació pot fluir més fàcilment entre els uns i els altres. Això facilita la feina.

— **Els problemes laborals no tenen ni dia ni hora. Això us deu complicar la conciliació de la vida laboral i de la personal, així com la desconexió digital. Heu de ser-hi quan us reclamen...**

TL. Jo tinc dos fills i ja han vist cada dia quina és la meva feina. Estava sopant i em trucaven amb un problema important, i jo havia d'atendre la trucada i el meu fill petit, en aquell moment, havia de sopar sol. La meva feina a l'empresa m'agrada, però el sindicalisme és diferent. Has de ser-hi sempre. Jo estic participant per fer que això tiri endavant i no puc fallar. És qüestió de consciència i de passió per allò que fas, és

TL. Quan la gent em diu que no té temps per fer sindicalisme, li dic que, si té temps per mirar preus i serveis de companyies de telefonia, també ha de tenir temps per defensar els seus drets a l'empresa

un compromís. Pel fet de ser sindicalista també pagues un preu a l'empresa, però no m'importa, ja que ho he decidit així. S'ha de viure, encara que, certament, complica la conciliació familiar. I aquí la feina sempre creix, no pares mai...

IR. Estàs implicat tot el dia, sí, però jo, això, ho he mamat des dels inicis. La responsable de la meua secció sindical a Almirall, l'Antònia Miñana, li truquis a l'hora que li truquis, despenja el telèfon i respon. La tinc al costat, és la meua guia i aquesta cultura t'impregna. I, realment, és el que es necessita i és com funciona. Per moltes xarxes socials que hi hagi, per molta IA que hi hagi, al final, quan hi ha un problema, la gent despenja el telèfon i truca a qui l'hi pot solucionar, i si sempre hi ets, després es reflectirà a les urnes. Això és indiscutible.

— **Quin és el missatge que doneu a la gent treballadora sobre la importància d'escollir representants al centre de treball, d'organitzar-se, de sindicar-se.**

TL. Jo sempre explico a la gent una cosa molt simple. Oi que quan has de comprar-te un cotxe mires les condicions, quina és la millor assegurança..., o quan has de buscar una hipoteca per a un habitatge, mires quatre, cinc bancs, el que més t'interessa? Doncs això és

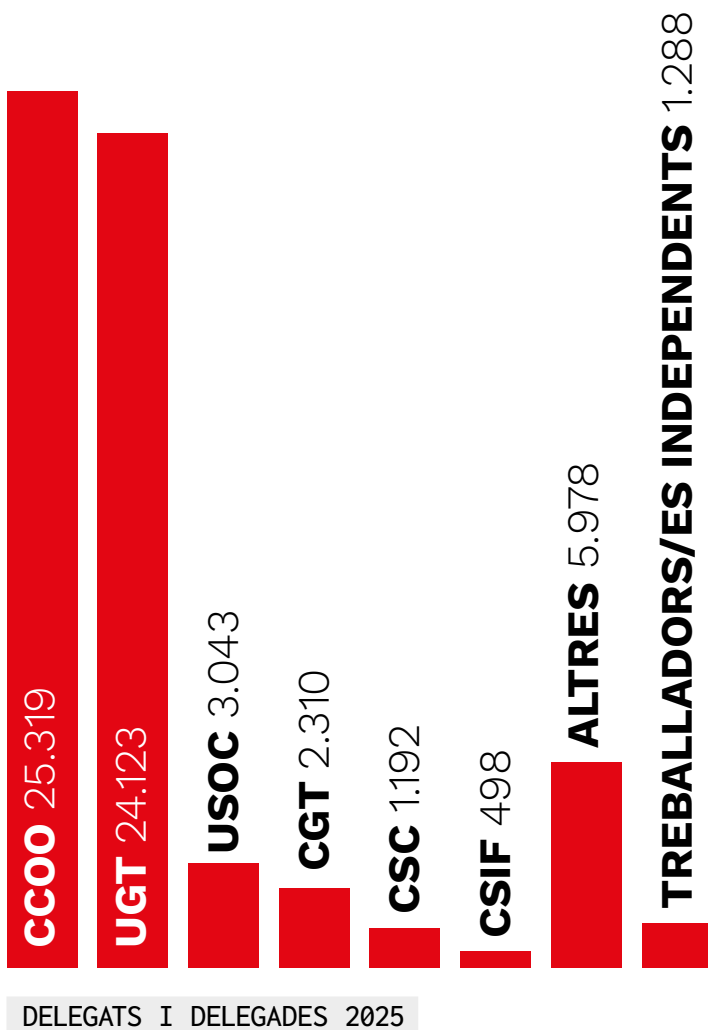
el mateix. Estem treballant i ens hi va la salut, la conciliació, la nostra manera de viure, de ser autònoms i de gaudir de la vida amb el nostre salari. Cal que els nostres drets estiguin previstos a l'empresa on treballem. Quan la gent diu que no té temps per dedicar-s'hi, li has de dir que, si té temps per mirar preus i serveis de companyies de telefonia, ha de tenir temps per defensar els seus drets a l'empresa. Cal posar-s'hi en funció de les característiques que tinguis i de les teves limitacions. De vegades no cal que siguis a primera línia, però sí aportar-hi el que puguis. Has d'explicar a la gent les coses de manera entenedora i dir-li que ha d'estar molt vinculada al seu dia a dia.

IM. Quan parlem de joves, trobem aquell que no sap llegir la nòmina, que pensa que l'empresa li farà bé, que el seu cap vol que prosperi..., i li has d'explicar que si fa molt bé la seva feina, el seu cap no li donarà més diners, li donarà més feina. Això la gent jove no ho acaba d'entendre i quan explota un problema és quan venen a buscar el comitè d'empresa, venen a buscar fer eleccions... Ara bé, fins que no arriba aquest punt, el jove no té la cultura sindical i costa de treballar-la i d'obrir xarxa. Aquesta és la nostra feina: arribar a la gent jove i que sigui conscient de la importància que estiguem organitzats i que defensem els nostres drets. ●

CCOO, en dades

Com es finança el sindicat, quants afiliats i afiliades som, quants delegats i delegades tenim a les empreses, quanta gent s'adreça al sindicat per demanar assessorament i què demana... De tot això, en tenim dades, i són molt rellevants. Dades que hem de saber i que recollim en aquest número de la LLUITA OBRERA.

Eleccions sindicals

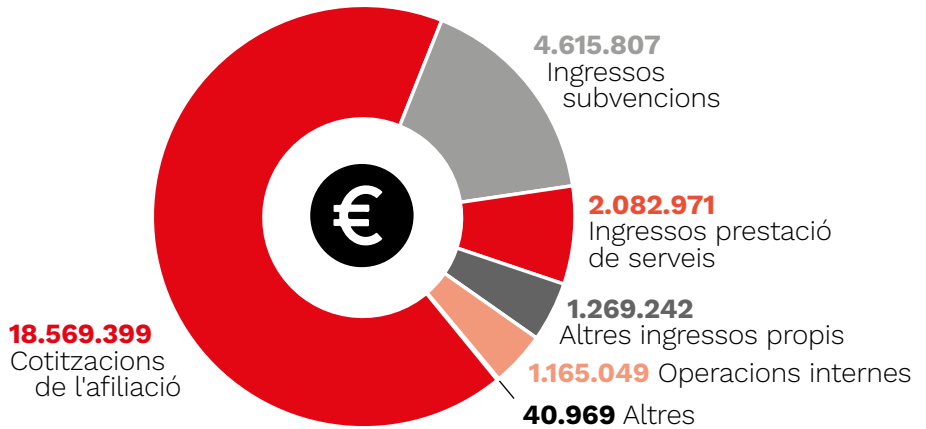
Podeu consultar
les memòries
anuals de CCOO
de Catalunya a:
ja.cat/memories

Com es finança el sindicat

PRESSUPOST 2026

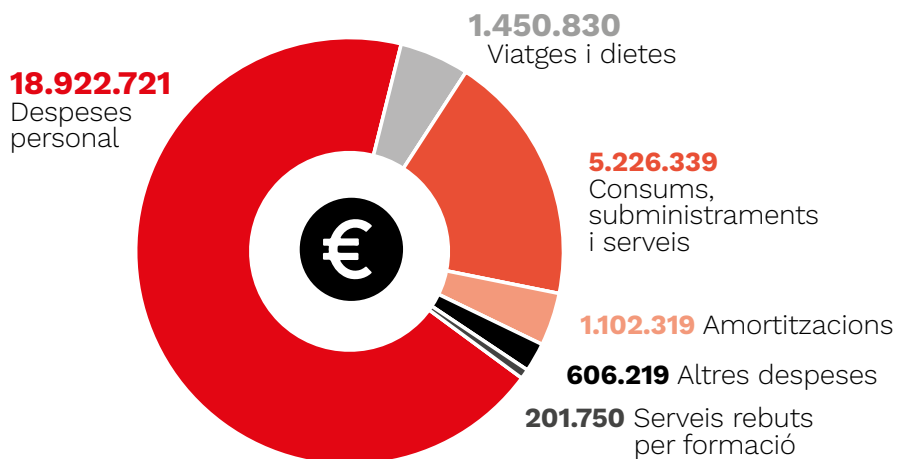
INGRESSOS

27.743.438 total

DESPESES

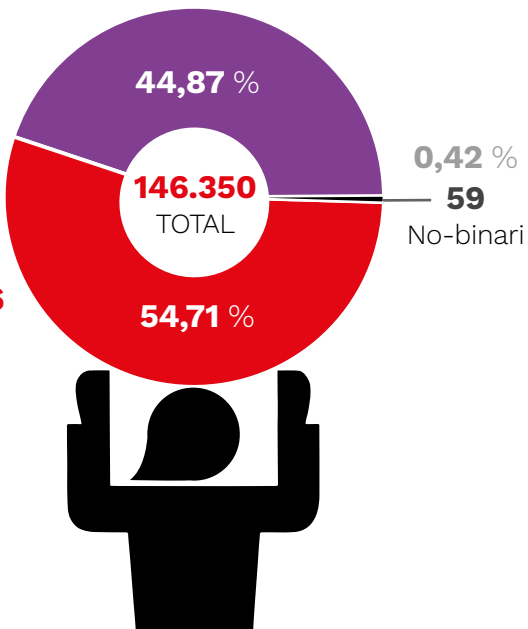
27.510.178 total

Afiliació a CCOO de Catalunya

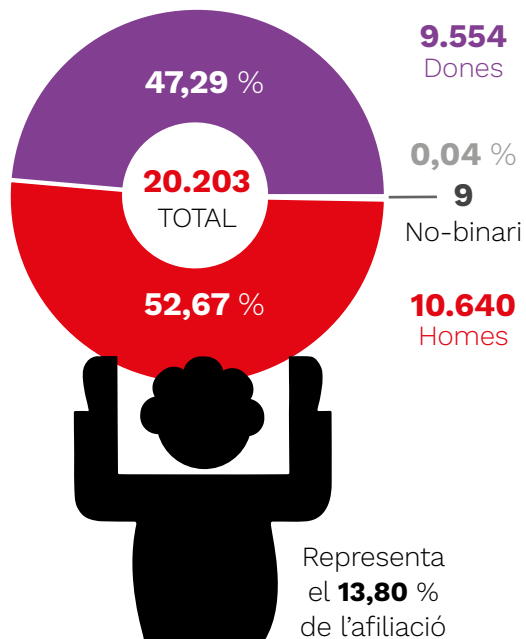
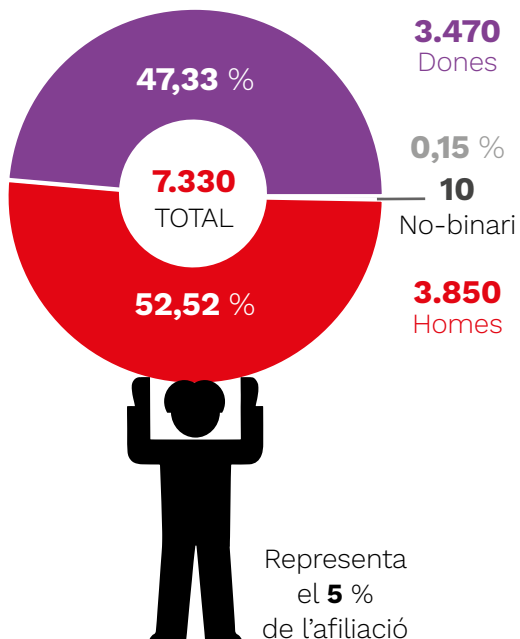
66.225
Dones

80.066
Homes

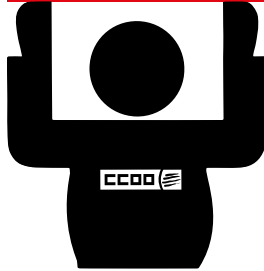
AFILIACIÓ DE JOVES DE MENYS DE 30 ANYS

AFILIACIÓ NASCUTA FORA DE L'ESTAT ESPANYOL

Delegats i delegades sindicals

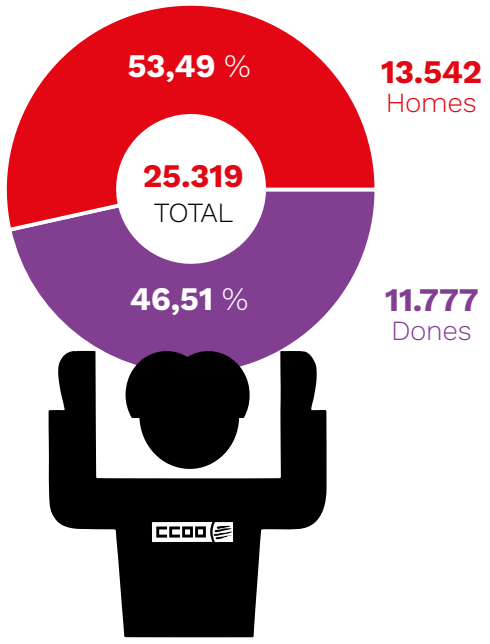
25.319
Total delegats i delegades sindicals

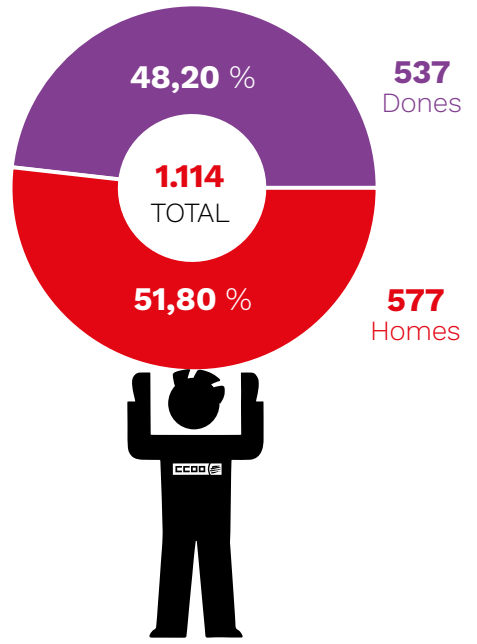
Representen a **1.606.601**
Treballadors i treballadores

TOTAL DELEGATS I DELEGADES, PER SEXES

DELEGATS I DELEGADES JOVES DE 30 ANYS O MENYS

Marian González Manzano

És una zona molt familiar: a la nit no se sent res

42 anys

Viu a Igualada des de sempre. Treballa en una multinacional del sector gràfic, on és delegada des de fa 10 anys. D'un temps ençà també col·labora amb la coordinadora del sector i forma part del comitè d'empresa europeu.

Fa 10 anys que viu al barri del Sant Crist, des que va néixer el seu fill. Casa seva es troba just al costat de l'estació de tren i molt a prop del centre, de manera que té múltiples serveis a prop.

Va comprar el pis a un preu molt assequible, però ara en podria treure uns 200.000 €.

Valora molt la tranquil·litat del barri. Com a millores, demanaria que soterrassin les vies ferroviàries, que trenquen la ciutat en dos. D'altra banda, voldria que les comunicacions amb Barcelona amb transport públic fossin més ràpides, més freqüents i més eficients.

Li agrada molt Igualada i no la canviaria per res.

Regina Teruel Huix

Quan vaig
entrar al meu
pis per primer
cop, em vaig
enamorar de
la ubicació i
de les vistes
meravelloses al
mar que té

51 anys

Viu al barri de Rocafonda, molt obrer, a Mataró, amb els seus tres fills, la seva mare i la seva germana. Va adquirir el pis on viuen fa uns anys mitjançant un préstec hipotecari. En un moment de dificultats econòmiques, acabada de separar i treballant només a mitja jornada, es va veure obligada a arribar a un acord amb el banc: una dació en pagament amb la possibilitat de viure-hi de lloguer social durant tres anys. Els pisos ara són d'un fons voltor i, tot i que la seva situació laboral ha millorat, sap

que el desnonament és imminent. Demana uns anys més per poder-se refer del tot econòmicament i que la filla gran comenci a treballar, però el fons voltor no en vol ni sentir a parlar.

Valora molt la tranquil·litat d'on viu, ja que hi ha viscut tota la vida i se sent molt còmoda.

Com a anècdota, també és el barri de Lamine Yamal.

No viuria a cap altre indret: li agrada molt el barri i li agrada molt Mataró.

Pere Bruna Pagès

ON VIVIM,
ON LLUITEM

El millor de
Tàrrrega és que
és com un poble
i el tracte amb
la gent és molt
de tu a tu

50 anys

Viu sol a Tàrrrega des de fa poc en un pis de lloguer molt ben equipat i amb piscina comunitària, pel qual paga 500 € al mes. Sent que ha tingut molta sort perquè va estar a punt de marxar a algun poblet del voltant ja que no trobava res assequible. Quan es va assabentar que es llogava aquest immoble, va acceptar quedar-se'n sense haver-lo ni vist.

Tàrrrega és tranquil, però té molta vida cultural. La població és molt diversa, tot i que hi predomina la gent gran. També hi ha força immigració

provinent del Senegal i el Marroc, que treballen a les empreses del voltant i al comerç.

En Pere és delegat de prevenció a la seva empresa. Ara està molt engrescat i col·labora anant al local de CCOO.

Darrerament troba que Tàrrrega és una mica perillós a les nits.

Més endavant li agradaria tornar al Penedès, la seva terra natal, de la qual es confessa enamorat.

* LA CONVERSA PENDENT ♡

VOLS SABER-NE MÉS?
eleccionssindicals.cat

CIUTADANS A LA FEINA, ESTRANGERS A LES URNES

Text

Laura Casserres
Capdevila

Fotografia

Adrià Ponsa Alcalà

Els treballadors i treballadores nascuts fora de l'Estat troben en les eleccions sindicals una via de participació que contrasta amb l'exclusió que pateixen de la política institucional.

Gairebé 2 de cada 10 treballadors i treballadores a Catalunya no poden votar a les eleccions i, per tant, no tenen representants a les institucions. En canvi, sí que troben en l'organització obrera i les eleccions sindicals una via de participació política. De les més de 3,6 milions de persones afiliades a la Seguretat Social que hi havia a Catalunya al tancament de l'any 2025, gairebé 670.000 són estrangeres.

“Som als lllimbs: vivim aquí, hi hem construït tota la nostra vida i paguem impostos, però som un zero a l'esquerra a l'hora de decidir qui ens governa”, lamenta Yuvaidi Alvarado Osorio. Aquesta veneçolana va

Yuvaiddi Alvarado Osorio: "Som als llimbs: vivim aquí, hi hem construït tota la nostra vida i paguem impostos, però som un zero a l'esquerra a l'hora de decidir qui ens governa".

arribar a Catalunya pocs mesos abans de l'esclat de la pandèmia. Tot i ser visitadora mèdica de formació, va començar cuidant gent gran i actualment treballa en una coneguda empresa de menjar a domicili. És presidenta del comitè d'empresa del seu centre de treball i té una plaça al comitè europeu, però continua sense poder votar l'alcalde de la ciutat on viu ni els seus representants al Parlament i a les Corts.

El mateix els passa a William Viscaino Etchenique, periodista uruguaià arribat fa 20 anys, i a Giovanna Bellocchi, oficinista italiana resident a Catalunya des del 2010. "Ens veiem afectats per tot el que passa políticament, com per exemple el funcionament de la sanitat i l'educació, però, en canvi, no podem decidir", lamenta el primer.

"Ser immigrant és com ser sempre ciutadà de segona", resumeix Bellocchi, que lamenta que està "contribuint a la societat a mitges" perquè, tot i participar en la creació de riquesa i contribuir a la Hisenda pública, políticament no té veu.

Els entorns laborals són una plataforma des d'on es pot tenir incidència en la realitat econòmica i política, ja sigui des d'una fàbrica, una botiga, una oficina o una bicicleta amb la qual repartir paquets. Els treballadors i treballadores presenten batalla per assolir les reivindicacions particulars de cada plantilla —des dels sous

fins als horaris, passant per la possibilitat de teletreball—, però el seu dia a dia també està condicionat pels grans eixos de debat i de lluita social que hi ha al país. Així és com els sindicats s'erigeixen en defensa dels drets del col·lectiu LGTBIQ+, reclamen blindar l'ús del català i participen en discussions sobre l'ampliació de l'aeroport del Prat o la crisi de l'habitatge.

La xifra de persones estrangeres afiliades a la Seguretat Social a finals del 2025 va ser la més alta de la sèrie històrica, un rècord que s'emmarca en els resultats de màxims que ha assolit el mercat de treball des de la sortida de la pandèmia, però també en l'aportació creixent de les persones nascudes fora de l'Estat. En l'última dècada, la població ocupada estrangera ha augmentat un 88,9 %, des de les 368.406 persones comptabilitzades el 2015, segons el Ministeri de Treball.

La unió fa la força

Poden votar a les eleccions sindicals les persones que fa com a mínim 1 mes que treballen a l'empresa o al centre de treball, i el vot és secret i directe. Per tant, també estan cridats a les urnes els qui tenen un contracte temporal. Els candidats i candidates han de tenir una antiguitat a l'empresa de 6 mesos com a mínim, i més de 18 anys.

Alvarado i Viscaino van participar als comicis des que

van complir les condicions per fer-ho, mentre que Belloci i els seus companys fa 2 anys que batallen per convocar eleccions i posar les urnes.

Viscaino sosté que la seva implicació neix de la consciència de classe: “Jo no vaig sentir que entrés al sindicat perquè fos estranger ni perquè fos un espai obert a estrangers, sinó que ho vaig fer com a treballador. No crec que sigui una concessió als que hem nascut fora.”

En la mateixa línia s'expressa Belloci, que reivindica les fites assolides gràcies a la unió de treballadors i treballadores: “He volgut responsabilitzar-me socialment amb els meus companys i companyes; sense organitzar-nos no hauríem aconseguit cap dels canvis que hem implementat.”

Tots tres coincideixen que darrere de les eleccions sindicals no hi ha “la mateixa sensació d'exercici democràtic” que en les polítiques, en paraules de l'uruguaià. “Els que voten, ho fan perquè hi ha unes males condicions laborals i necessiten millorar-les. És molt pragmàtic, no un exercici de llibertat política”, reflexiona.

Els papers protegeixen

Malgrat defensar que la precarietat que motiva la lluita obrera és transversal i afecta tots els treballadors,

Alvarado, Viscaino i Belloci asseguruen que les persones migrants pateixen un grau de vulnerabilitat afegit, principalment per la seva situació administrativa.

“Tenim més força quan estem documentats”, sosté Alvarado, tot i deixar molt clar que els treballadors i treballadores contractats formalment tenen “els mateixos drets laborals que els espanyols”, en matèria de salut i acomiadaments, per exemple.

Malgrat la teoria, tots tres coincideixen en el fet que els treballadors i treballadores que tenen un permís de residència temporal encara són especialment prudents a l'hora de participar a la lluita obrera: “La por és un fet.”

El permís inicial de treball és d'1 any. L'arrelament també és una autorització temporal, obtinguda després d'acreditar vincles a l'Estat. Per renovar algun dels dos papers, cal mantenir un mínim de cotitzacions i estar donat d'alta a la Seguretat Social. En conseqüència, per a les persones nascudes fora de l'Estat perdre la feina suposa posar en risc els tràmits per actualitzar la documentació. “Quan reben la primera targeta de residència, creu-me que la gent sempre està en una situació molt vulnerable. No voldran firmar cap candidatura ni significar-se, així de senzill”, conclou la sindicalista.

William Viscaino Etchenique: “Jo no vaig sentir que entrés al sindicat perquè fos estranger ni perquè fos un espai obert a estrangers, sinó que ho vaig fer com a treballador. No crec que sigui una concessió als que hem nascut fora.”

En espera de com es materialitzarà la regulació extraordinària de migrants anunciada pel Govern espanyol, Bellocci subratlla una vegada i una altra que “sense documents no pot haver-hi un encaix a la societat”, una dificultat que, a la pràctica “esdevé un acoblament negatiu”. Tot i que Alvarado expressa satisfacció per la mesura, alerta contra els “venedors de fum, que diuen que tot s’arreglarà i que de sobte tots podem votar a les eleccions polítiques. Això és mentida”, adverteix.

Pel que fa a les persones en situació irregular, la italiana denuncia que “interessa tenir gent indocumentada per poder-los explotar i que no tinguin drets”. Les persones indocumentades no poden treballar formalment ni tenir un contracte de feina i, per tant, tampoc poden participar a les eleccions sindicals.

Una tasca “de formiga”

Cada centre de treball celebra el seu propi procés electoral i elegeix els representants que després negociaran amb l’empresa. En paral·lel, enforteix les organitzacions sindicals a les quals pertanyen en espais de decisió sectorials, polítics i socials.

Els centres de treball de menys de 50 persones treballadores escullen delegats i delegades de personal —fins a 3 en funció del nombre d’empleats i empleades que hi hagi—, mentre que els que tenen una plantilla més gran compten amb un comitè d’empresa.

Les persones nascudes fora de l’Estat eren gairebé el 12 % dels afiliats i afiliades a CCOO de Catalunya —17.611 persones— l’any 2024, l’últim amb dades disponibles. La xifra ha anat

augmentant cada any durant els darrers 4 anys. En termes absoluts, durant aquest període l'afiliació al sindicat va augmentar en 2.104 persones en total, mentre que va sumar 2.677 persones nascudes fora de l'Estat.

Segons Alvarado, “la comunitat estrangera cada vegada s’afilia més perquè no coneixen les lleis d’aquí ni l’estructura de les nòmines i volen que algú els ajudi a entendre-ho”. Davant d’aquesta necessitat de context, apel·la a la funció divulgativa que fa el sindicat: “Fem una feina de formiga, d’explicar a la gent com funcionen les coses i recordar-los quins són els seus drets.”

Tot i la motivació pràctica que hi ha darrere de la lluita obrera, segons les últimes dades de la Generalitat la participació a les eleccions sindicals normalment no arriba al 50 %. Bellocci lamenta que “moltes persones no s’adonen que

són obreres: només pel fet de tenir un bon telèfon mòbil es pensen que pertanyen a una altra classe social”. Segons ella, “s’està perdent una mica la consciència de classe”, el motor que a ella, a Alvarado i a Viscaino els va portar al sindicat.

D’altra banda, Alvarado també vincula els nivells de participació a les eleccions sindicals a la manca de projecte de futur que els treballadors i treballadores veuen en algunes de les seves feines: “No vols passar-te tota la vida fent de rider, així que tan aviat com puguis buscaràs una altra cosa”. I, en paral·lel, Bellocci també demana als sindicats que facin “autocrítica” —“es continuen fent les coses com fa 50 anys”— per arribar al jovent.

Giovanna Bellocci: “Interessa tenir gent indocumentada per poder-los explotar i que no tinguin drets”

Resistir la “publicitat obscura”

Entre la proclamació dels candidats i la celebració de les eleccions sindicals han de passar un mínim de 5 dies, que tots tres descriuen com a “durs” i “intensos”. Bellocci sosté que “la campanya moltes vegades està limitada per part de l’empresa”.

Viscaino lamenta que “quan arriba el procés electoral, l’empresa s’encarrega de fer un discurs molt potent en contra dels delegats i delegades sindicals”. “Diuen que som aquí per guanyar-nos els dies sindicals i que tot és culpa nostra... Tot i que sigui un procés democràtic, és una guerra bastant bruta”, reconeix.

Bellocci parla d’una “publicitat obscura” dels sindicats. “La gent no té ni idea del que fem. Nosaltres som a tot arreu: igualtat, assetjament sexual, horaris, prevenció de riscos laborals... La llista és molt llarga”.

Alvarado admet que a vegades es planteja deixar la tasca sindical per la càrrega de feina

que comporta. Els companys i companyes recorren a ella i a la resta de sindicalistes per qüestions com problemes amb la nòmina o dificultats per gaudir dels 15 minuts de descans als quals tenen dret. “La gent ve a nosaltres quan no sap on anar”, diu.

Entre la desconfiança i la por, Viscaino assenyala que els sindicalistes “d’entrada pertanyen a la classe que molts treballadors i treballadores miren malament, i no pas a la que miren amb afecte”. Ara bé, creu que és “la feina de formiga, la del dia a dia”, la que acostava les organitzacions obreres a les plantilles.

Alvarado i la resta continuen al peu del canó perquè han acabat sentint seu el projecte. “Si la demanda servirà per millorar la situació de la plantilla, per a mi ja es converteix en una meta personal. És pas a pas, no tenim cap vareta màgica. Reunió rere reunió, però, qui persevera guanya”. ○

Calen mesures estructurals per posar fi a la desigualtat retributiva històrica

Mentxu Gutiérrez Jiménez/
secretària de Dones,
Igualtat i Feminisme
de CCOO de Catalunya

La bretxa salarial de gènere a Catalunya ha baixat fins al 20,1 % (4 punts respecte a l'any passat), però continua sent una desigualtat estructural que ateny salaris, jornada, promoció i pensions. No podem confondre una millora estadística amb una transformació real del mercat de treball. La diferència retributiva anual entre dones i homes continua sent molt alta i té conseqüències materials directes: més precarietat, més risc de pobresa al llarg de la vida i menys capacitat d'emancipació de les dones.

Aquesta realitat es pot entendre bé des del marc de Carole Pateman, segons la qual el contracte social modern s'ha construït també com a contracte sexual, que distribueix les dones en privades o públiques en funció de la seva subordinació: unes per a la cura i les tasques domèstiques, i la resta... per a tots. Aquesta fractura és exactament el que mostren les dades quan la conciliació recau en les dones, quan la parcialitat es feminitza i quan els complements premien la "masculinitat".

El nostre informe de bretxa entre dones i homes aquest any identifica clarament on es concentra el problema: en els complements salarials, en la parcialitat femenina i en la

penalització de la maternitat i de les cures. La bretxa en complements és especialment elevada (un 46,3 % a Catalunya) i explica una part central de la desigualtat global. Això evidencia que cal intervenir allà on hi ha més discrecionalitat, opacitat i criteris masculinitzats de retribució, com el presentisme i la disponibilitat, als quals les dones no poden optar per la seva pobresa de temps.

També és determinant l'organització del temps de treball. La parcialitat actua com un mecanisme de precarització estructural: menys salari, menys cotització, menys promoció i, finalment, menys pensió (55,1 % de bretxa). En termes de Pateman, és la prova que la incorporació de la dona al mercat de treball no ha sigut suficient per desclassificar-la com a dona privada, sinó que simplement l'ha superposat. El resultat és doble jornada, doble exigència i doble penalització (o triple).

Aquesta situació es dona amb especial cruessa en les dones migrants, que concentren pitjors condicions laborals, s'ocupen en feines menys qualificades i pateixen baixos salarials en sectors de cures i serveis. Una part d'aquest treball, a més, queda infrarepresentat en les fonts estadístiques habituals (les treballadores de la llar, al seu règim especial, no s'inclouen a les fonts oficials), de manera que la desigualtat real pot ser superior a la que reflecteixen les mitjanes. La lectura sindical, per tant, ha de ser feminista i interseccional: no totes les dones ocupen la mateixa posició en aquest contracte sexual del treball.

Davant d'aquest escenari, les prioritats sindicals són clares. Primera: reducció de jornada a 37,5 hores sense reducció salarial, per disputar la distribució social del temps. Segona: Pacte Integral de Cures, perquè la reproducció social deixi de ser una obligació privada femenina i passi a ser responsabilitat compartida d'homes, empreses i administracions públiques. Tercera: desplegar plans d'igualtat efectius, amb correcció prioritària de la bretxa en complements, criteris retributius objectius i

La conclusió ha de ser política: la bretxa no és una disfunció tècnica, és una expressió actual del contracte sexual que continua col·locant moltes dones entre l'obligació privada de cuidar i una ciutadania laboral incompleta

transparents, i valoració de llocs de treball amb perspectiva feminista per reconèixer en igualtat de condicions les competències tradicionalment masculinitzades i feminitzades. Tot plegat, amb control sindical vinculant per garantir-ne un compliment real i resultats mesurables.

Això exigeix transparència salarial real (un valor escàs a la majoria d'empreses): registre retributiu complet, dades desagregades, traçabilitat dels criteris salarials i capacitat d'intervenció de la representació legal de les persones treballadores. També cal penalitzar, imperiosament, l'incompliment d'aquestes mesures i racionalitzar estructures retributives per eliminar biaixos històrics. En paral·lel, la negociació col·lectiva ha d'erradicar la parcialitat involuntària femenina i garantir tant els drets de retorn (l'anomenada escala trencada) com la promoció després de permisos de cura.

La conclusió ha de ser política: la bretxa no és una disfunció tècnica, és una expressió actual del contracte sexual que continua col·locant moltes dones entre l'obligació privada de cuidar i una ciutadania laboral incompleta. Per això, reduir-la no és només apujar salaris: és desmuntar la frontera entre dona privada i dona pública amb drets, temps i poder sindical. Si no toquem aquests pilars, la desigualtat es reproduceix; si els toquem amb ambició, i amb feminisme sindical, la podem començar a desfer de debò. ○

Andrés Lobato Martín

Estem fantàsticament comunicats: tenim el CAP i els accessos a les autopistes, als polígons i als centres comercials tots a mà

ON VIVIM,
ON LLUITEM

49 anys

Viu a Mollet del Vallès, a Can Pantiquet, un barri que combina una zona més antiga i una part nova, que és on viu ell.

Destaca que és un barri amb espais molt oberts i zones verdes. Viu amb la seva família (dona i filla) en un pis de compra des del 2001, pel qual ja no paga hipoteca. L'habitatge està valorat en 250.000 euros.

Li sap greu veure com ha anat desapareixent el comerç local. La comunitat veïnal està formada per gent de classe obrera, que conviu de forma cívica i sense problemes de convivència.

Treballa a Martorelles i és delegat des de fa 7 anys.

La foto es va fer a la masia de Can Flequer i Can Pantiquet.

No marxaria del barri on s'està: hi viu molt tranquil.

Andrea Chacón Maestre

Aquí hi tinc l'escola, el CAP aquí al costat, el centre comercial...

ON VIVIM,
ON LLUITEM

27 anys

Viu des de fa 4 anys al barri de la Floresta, un barri de “tota la vida”, molt ben comunicat, tot i trobar-se als afores de Tarragona, i amb molts serveis. Viu en un pis de compra totalment reformat, pel qual podria treure ara mateix el doble de l'import que va pagar.

L'Andrea és gerocultora a la residència de Vilaseca, de manera que té la feina a tocar de casa.

Li agrada el lloc on viu perquè és un barri molt tranquil. A les tardes hi ha molta vida i se sent el xivarri de les criatures jugant en sortir de l'escola.

L'Andrea ens ha citat a la plaça central del barri, un punt de trobada del veïnat.

Li agradaria que hi hagués més petit comerç, ja que la proximitat amb una gran superfície va provocar la tancada dels establiments de tota la vida.

Tot i que li agrada on viu, enyora el seu barri de sempre, on voldria tornar algun dia.

L'acció sindical com a eix vertebrador de la democràcia global

Esther Caballé Pallarès /
directora Fundació Pau i
Solidaritat

Cal articular un nou contracte social que se sustenti sobre el mecanisme més profund de democràcia i que no és altre que la capacitat de les persones treballadores d'intervenir en la configuració de les normes que regulen la seva activitat laboral

Actualment, al món, estem assistint al que la Confederació Sindical Internacional (CSI) ha definit com un cop d'estat multimilionari contra la democràcia, articulat a través de l'ascens de la ultradreta a països com els Estats Units amb Trump, l'Argentina amb Milei o El Salvador amb Bukele, entre d'altres, o també al cor d'Europa com a força majoritària en alguns governs com ara Itàlia o al mateix si del Parlament Europeu, on l'extrema dreta i la dreta radical copen ja el 25 % dels seus escons.¹ I també a través de l'intent de desmantellament dels organismes internacionals multilaterals sorgits a partir de les dues guerres mundials com a vertebradors d'un sistema internacional basat en la protecció dels drets humans, són especials els casos de l'Organització Internacional del Treball (OIT), en la qual, actualment, la Cort Internacional de Justícia ha de determinar si el Conveni 87 sobre llibertat sindical empara també el dret de vaga, o, fins i tot, el cas de la transformació de l'Informe

Draghi en la corporativització del dret de la UE en detriment dels drets fonamentals de la classe treballadora, en els sectors més vulnerables com són les cadenes globals de subministrament.

Tot plegat suposa un augment de la captura corporativa que desmantella les llibertats civils i els drets humans laborals, fomenta la desinformació i privatitza drets que sostenen la vida, com el dret a l'aigua, a l'habitatge, a la sobirania i a la seguretat alimentària, és a dir, tot allò essencial, destrueix els mecanismes de redistribució justa de la riquesa i desestabilitza i confronta una geopolítica global ja de per si complexa, mitjançant la diplomàcia i el realisme polític transaccional i la desviació dels recursos de l'estat del benestar cap a la despesa militar.

I, això, atiat sota l'amenaça de les polítiques d'austeritat i precarització com a armes més efectives, en termes de Clara E. Mattei,² per debilitar la capacitat d'acció de la classe treballadora. Una classe treballadora el 60 % de la qual, en termes mundials, es troba en la invisibilitat de la informalitat. I, just prendre'n consciència, ens obliga a respondre a les demandes del moviment sindical internacional d'articular un nou contracte social que se sustenti sobre el mecanisme més profund de democràcia, que no és altre que la capacitat de les persones treballadores d'intervenir en la configuració de les normes que regulen la seva activitat laboral i de la construcció d'un nou espai d'acció col·lectiva a través de l'acció sindical i la negociació col·lectiva. Una acció sustentada sobre una identitat sociopolítica i de classe que permeti impulsar una visió global d'aquest nou contracte social que s'anchori en els principis ja identificats en el preàmbul de la Constitució de l'OIT del 1919, sorgits en un context històric que ens recorda l'actual, i que establia que no hi pot haver justícia social sense treball i salari dignes, protecció social, igualtat i inclusió, drets humans laborals degudament regulats i, especialment, la capacitat del lliure exercici de les llibertats sindicals.

Aquests principis no només articulen la democràcia sindical al centre de treball, sinó que recuperen aquest espai com un àmbit idoni d'intervenció per reconstruir la identitat col·lectiva que permeti transformar la identitat de classe com una eina política de construcció de la identitat col·lectiva; i, des d'una base dialògica, destinada a transformar l'acció sindical, també com una eina de construcció i defensa de la democràcia social que situï al centre del debat polític el manteniment de la vida de les persones i un model normatiu i de polítiques públiques progressistes i que això reverteixi en una resposta sindical que enforteixi la democràcia mundial a través del sindicalisme global capaç de crear una ofensiva col·lectiva sindical eficaç contra el capital.

Avui, més que mai, hem de protegir, practicar i defensar les llibertats sindicals d'exercici obligatori col·lectiu. Aquestes llibertats articulen la democràcia als centres de treball, i això és la principal garantia de la justícia social. Aquesta és també part de la lluita de classes que passa per l'exercici de les llibertats sindicals. ○

¹ FÀBREGUES, FRANCESC; FARRÉS, ORIOL (coordinadors). *Anuari Internacional CIDOB 2025* (edició 2024). Barcelona: CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs), 2024.
² MATTEI, CLARA E. *El orden del capital*. Madrid: Capitán Swing, 2025.

Un fals dilema: joves sense futur contra pensionistes privilegiats

Text

**Joan Subirats
i Humet /**
catedràtic
emèrit de
Ciència
Política de la
Universitat
Autònoma de
Barcelona

Fotografia

Foto de galeria

Les tendències generals tenen concrecions molt diferents segons on et toca viure-les i quines són les bases materials amb què comptes per afrontar-les. A Europa, i a Espanya en particular, estem assistint a la constatació que el model econòmic i social que va funcionar per a alguns fa anys no funciona ni de la mateixa manera ni amb els mateixos resultats en l'actualitat.

Imaginem-nos l'escena d'un menjar familiar en una llar qualsevol: els més grans expliquen com van aconseguir sortir de la situació en la qual es trobaven en els anys seixanta o setanta, van ser els primers de la seva família a arribar a la universitat, van aconseguir comprar un pis anys més tard i gaudeixen ara d'un descans i d'un temps lliure apuntalat per una pensió més o menys quantiosa. Altres membres de la mateixa família, en una edat intermèdia, pensen com de complicat els està sent, aconseguir alguna cosa semblant. Mentre, els més joves, malgrat disposar d'una formació superior a la dels seus pares i avis, no aconsegueixen tenir un lloc de treball estable i un salari digne que els permeti establir-se pel seu compte.

La tensió que podem imaginar que es dona en aquesta situació hipotètica, ve acompanyada d'un dubte més estructural. Permet el sistema que les persones, amb el seu esforç i treball, puguin millorar significativament les seves condicions de partida? El model que va funcionar fa uns anys per a uns ja no serveix per als altres? Són els uns culpables d'allò que els passa als altres? Es parlava fa uns anys d'un cert pacte intergeneracional, amb el qual aquells que estaven en actiu contribuïen, amb les seves cotitzacions, a sufragar les pensions dels jubilats, de la mateixa manera que en el futur ho farien altres per ells.

En els darrers anys aquestes certes s'han anat esquant. Hi ha menys fills i la gent viu, afortunadament, més anys. Les feines ja no són com les d'abans. Més precarietat i més temporalitat com a norma, salaris que comencen sent baixos, però que amb el pas dels anys tampoc creixen significativament. I, en canvi, una partida molt significativa dels pressupostos públics es destina a cobrir la suma de les pensions que gaudeixen d'una notable estabilitat. Les bases d'un hipotètic conflicte intergeneracional estan servides.

La narrativa del “pensionista privilegiat” ignora el grup de pensionistes que pateix la mateixa crisi del cost de la vida que el jovent

Dret legítimament guanyat

Però les coses són una mica més complicades. D'entrada, els pensionistes no són un bloc homogeni de “privilegiats”. Ells van cotitzar durant dècades i reben la pensió com un dret legítimament guanyat. De fet, en molts casos, aquesta pensió és un matalàs vital per a la família. No es tracta d'un conflicte interpersonal o intergeneracional. És un problema que no és específic del nostre país, i té un clar component institucional i mostra les carències del sistema de protecció i benestar.

A molts països europeus el sistema de pensions és més diversificat i, a més, els seus mercats laborals són més robustos, amb taxes d'atur juvenil baixes i amb salaris més dignes. Les edats en què els joves aconsegueixen emancipar-se són molt més primerenques que no pas a Espanya, encara que el component familiar és menys estable i actua menys com un matalàs de seguretat. A Espanya, la taxa de natalitat és de les més baixes del món i l'esperança de vida és de les més altes. Liderem les taxes d'atur i de temporalitat juvenil, malgrat comptar amb xifres de joves amb estudis superiors de les més altes del continent. I tot això emmarcat en el gran problema estructural del difícil accés dels joves a l'habitatge amb preus de compra absurds i amb lloguers que es mengen el poc sou que reben. En aquest escenari és fàcil fer demagògia i convertir la distribució de la despesa pública en una qüestió emocional i existencial.

Un sistema desigual i obsolet

El conflicte no és entre generacions, sinó en com reconfigurar un sistema que cada cop és més desigual, que s'ha anat quedant obsolet i que hauria de recompondre els mecanismes de solidaritat i de redistribució de la riquesa, construint un nou pacte social que fos just i sostenible per a tothom. En aquest sentit, el IX Informe FOESSA sobre Exclusión y Desarrollo Social en España introdueix una variable clau que redefeix per complet el problema: l'explosiu creixement de la desigualtat econòmica. Podem veure que l'autèntic eix del conflicte no és l'edat, sinó la bretxa entre els més rics i la resta, una bretxa que travessa i distorsiona les relacions entre generacions.

L'informe FOESSA constata que el sistema actual ha perdut gran part de la seva capacitat redistributiva. No hi ha un pensionista tipus. Hi ha pensionistes amb prestacions contributives altes, sovint complementades amb patrimonis immobiliaris i estalvis privats, i, d'altra banda, pensionistes amb prestacions mínimes o no contributives, que sobreviuen en el llinar de l'exclusió social i depenen d'ajuts familiars.

La narrativa del “pensionista privilegiat” ignora aquest segon grup, que pateix la mateixa crisi del cost de la vida que el jovent. De la mateixa manera, el jovent no és un bloc uniforme. Hi ha joves de famílies benestants que es beneficien del “banc familiar”, que poden sufragar estudis, beneficiar-se d'herències que mitiguen la precarietat laboral, i, així mateix,

L'autèntic eix del conflicte no és l'edat, sinó la bretxa entre els més rics i la resta, una bretxa que travessa i distorsiona les relacions entre generacions

hi ha molts joves de famílies treballadores o en risc d'exclusió que pateixen un desavantatge abismal, sense cap coixí que els protegeixi de la temporalitat i dels salaris baixos. La desigualtat d'origen determina qui pot emancipar-se o formar una família, i fractura l'experiència generacional comuna.

Fiscalitat injusta

En aquest sentit, l'informe FOESSA alerta del fet que el sistema fiscal espanyol ha vist minvada la seva capacitat per reduir la desigualtat. Això és crucial, perquè un sistema fiscal robust és el mecanisme clau per finançar un pacte intergeneracional just. Tenim un sistema amb una progressivitat real insuficient, ja que el pes dels impostos recau de manera desproporcionada sobre les rendes del treball (IRPF i cotitzacions socials), que són les que tenen la classe mitjana i els joves, mentre que les rendes del capital (beneficis empresarials, plusvàlues, dividendes) tributen a tipus efectius menors. Els més rics, que obtenen una major part de la seva renda del capital, contribueixen proporcionalment menys. Es constaten bretxes en l'impost de societats i en la lluita contra el frau i l'elusió fiscal. Un sistema fiscal que no recapta de manera suficient i justa dels que més tenen, es veu obligat a un malabarisme constant amb un pressupost limitat. Això força la falsa disjuntiva de "o pensions o ajuts al jovent", quan en realitat el problema és la insuficiència de recursos globals a causa d'una fiscalitat injusta.

El conflicte generacional, vist a través del prisma de la desigualtat, revela la seva veritable naturalesa. No és un problema de demografia, sinó de justícia econòmica i fiscal. La lluita és per construir un sistema en el qual l'enorme riquesa que es genera al nostre país contribueixi de manera equitativa a sostenir un contracte social que protegeixi aquells que avui estan jubilats, aquells que avui estan iniciant la seva trajectòria laboral i vital i aquells que naixeran demà. ○

Article publicat a La nostra veu de la Federació de Pensionistes de CCOO de Catalunya, desembre del 2025.

Els i les estudiants "no volen treballar"

Alberto Jurado de
la Santa i Mireia
Domènech Navarrete /
Acció Jove

"És ben clar: un got és un got i un plat és un plat" (sic) és una cita cèlebre de l'expresident Rajoy que ens pot servir, avui en dia, per a dues coses: per mostrar la ineptitud de la dreta per governar ni tan sols una comunitat de veïns i veïnes, però, també, per al·ludir a un dels reptes que presenta el sistema educatiu actual: la transició de l'etapa formativa al mercat laboral. Si bé és clar que un plat és un plat, el sentit comú no sembla acompanyar per diferenciar unes pràctiques formatives tipus beca d'una feina.

Fa temps que el sistema educatiu va entendre que certes competències no s'aprenen entre les quatre parets d'una aula. Per això, tant a l'FP com a la universitat, s'han generalitzat les estades en empreses per cobrir continguts curriculars. Heus aquí el naixement del que anomenem *persones becàries*.

Si les persones treballadores tenen l'Estatut dels treballadors, quina és l'empara de qui té una beca? Actualment, la frontera entre la formació i l'explotació és perillosament difusa. La legislació vigent és pobra i deixa l'estudiant a la intempèrie: tot depèn de convenis individuals signats sense cap capacitat de negociació. Com a sindicalistes, sabem bé què significa una negociació individual davant una empresa: indefensió.

Actualment, molts becaris no saben ni tan sols si tenen dret a anar al metge o si poden faltar per una indisposició sense por de represàlies.

Actualment, la frontera entre la formació i l'explotació és perillosament difusa

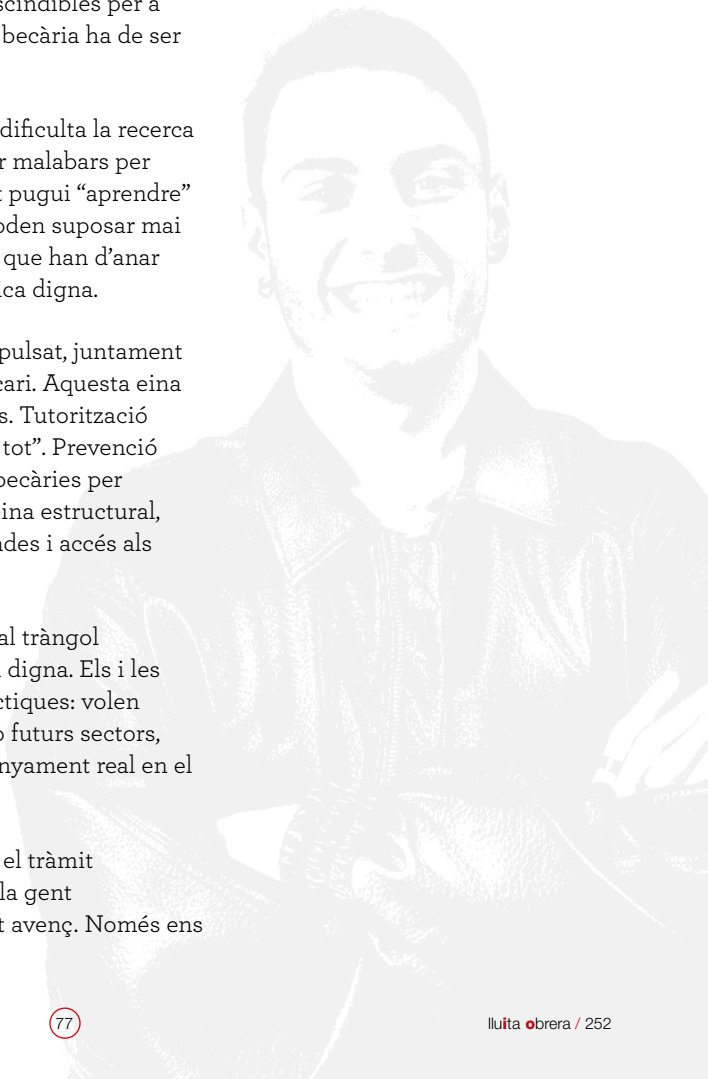
Una persona becària no és una persona en plantilla, i per això no té un salari en sentit estricte perquè no hauria de desenvolupar tasques estructurals ni imprescindibles per a la producció. Si ho fa, és un frau. El becari o becària ha de ser guiat i tutoritzat.

Ara bé, el temps que s'inverteix a l'empresa dificulta la recerca d'altres ingressos. Moltes famílies han de fer malabars per pagar lloguers i transport perquè l'estudiant pugui "aprendre" de franc. Defensem que les pràctiques no poden suposar mai un cost (ni de transport ni de manutenció) i que han d'anar acompanyades d'una compensació econòmica digna.

Per posar fi a aquest malestar, CCOO ha impulsat, juntament amb el Ministeri de Treball, l'Estatut del becari. Aquesta eina és una fita històrica per guanyar drets bàsics. Tutorització efectiva: prou de ser "l'home o la dona per a tot". Prevenció d'abusos: limitació del nombre de becaris i becàries per empresa. Presumpció de laboralitat: si fas feina estructural, ets plantilla fixa. Drets bàsics: faltes justificades i accés als mateixos serveis que la resta de la plantilla.

Volem que les pràctiques deixin de ser el mal tràngol obligatori i passin a ser una etapa formativa digna. Els i les estudiants no volen treballar durant les pràctiques: volen adquirir competències per als seus estudis o futurs sectors, volen una educació de qualitat i un acompanyament real en el seu salt al món laboral.

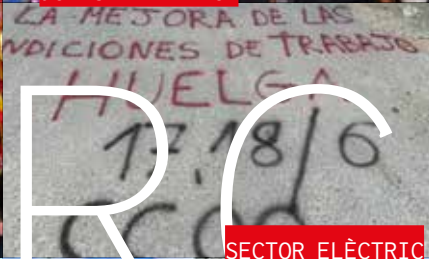
L'Estatut ja està a punt, però ara cal superar el tràmit parlamentari. Necessitarem tota la força de la gent treballadora per pressionar i guanyar aquest avenç. Només ens faltes tu per fer història. ○

JOVES-HABITATGE

FREIXENET

SERVEIS-ZARA

SECTOR ELÈCTRIC

EDUCACIÓ

ASCABLE

8-M

JUDICI MARFINA

VAGA PALESTINA

CAIXABANK

STOP-FEMINICIDI

SERVEIS- IKEA

CAMP NOU

REDUCCIÓ JORNADA

JARDINERIA

"SÉ QUE HE DE DEIXAR-HO"

Alba Cervelló

14 anys fumant

7 de cada 10 fumadors
no volen ser-ho.

T'ajudem a deixar-ho.

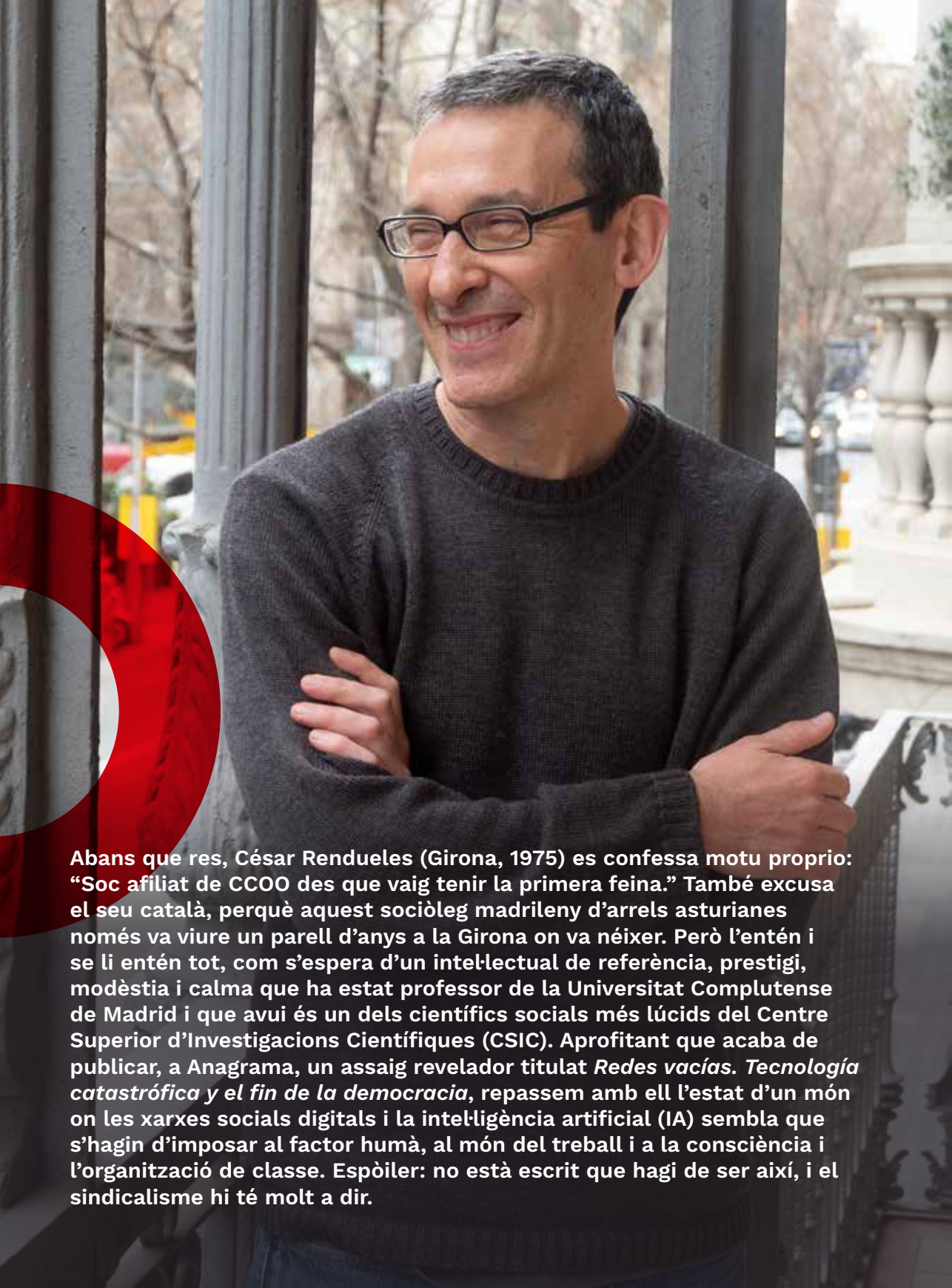
gen.cat/tabaquisme

Pots demanar consell i suport als professionals del teu CAP, trucar al 061 Salut Respon o consultar a la teva farmàcia.

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
TOTHOM

Abans que res, César Rendueles (Girona, 1975) es confessa motu proprio: “Soc afiliat de CCOO des que vaig tenir la primera feina.” També excusa el seu català, perquè aquest sociòleg madrileny d’arrels asturianes només va viure un parell d’anys a la Girona on va néixer. Però l’entén i se li entén tot, com s’espera d’un intel·lectual de referència, prestigi, modèstia i calma que ha estat professor de la Universitat Complutense de Madrid i que avui és un dels científics socials més lúcids del Centre Superior d’Investigacions Científiques (CSIC). Aprofitant que acaba de publicar, a Anagrama, un assaig revelador titulat *Redes vacías. Tecnología catastrófica y el fin de la democracia*, repassem amb ell l’estat d’un món on les xarxes socials digitals i la intel·ligència artificial (IA) sembla que s’hagin d’imposar al factor humà, al món del treball i a la consciència i l’organització de classe. Espòiler: no està escrit que hagi de ser així, i el sindicalisme hi té molt a dir.

ENTREVISTA

CÉSAR

RENDUELES

sociòleg i investigador del CSIC

Text
Marc Andreu
Acebal

Fotografia
Imanol Garcia
Aladro

— **Com hem passat de la tecnoutopia i el hacker com a encarnació revolucionària de Lenin al tecnopessimisme sustentat en personatges reaccionaris com Elon Musk, Peter Thiel i companyia?**

La generació dels nostres pares i mares s'ha adaptat més o menys al món digital, però aquest no forma part de la seva socialització. La gent més jove només ha conegut marginalment el món analògic. Enmig ens trobem els qui vam dipositar moltes esperances en els processos de digitalització i, amb ells, vam veure la solució a pràcticament tot: problemes econòmics, culturals, educatius, mediambientals... Va ser molt poc realista, perquè s'exagerava la potència d'aquestes tecnologies i això ens impedia entendre com realment s'integraven a la nostra vida social i quotidiana. Arran de les crisis econòmiques i de la pandèmia, hem patit un efecte pendular i hem convertit les tecnologies digitals en font de por, ressentiment i rancor. Ara tendim a veure-les com l'origen de tots els problemes. Però seguim presoners del mateix error: una fetitxització de la tecnologia que, ara en sentit distòpic, ens impedeix entendre què és i per a què serveix.

— **El privilegi generacional de ser a cavall entre un món i l'altre no ens situa millor per entendre el futur? Seran els nadius digitals els qui resoldran l'equació?**

Bona pregunta, perquè hem passat d'elogiar infants i joves pel seu contacte directe amb la tecnologia a fer tot el contrari. Els vam atribuir habilitats faustiques i capacitat per entendre millor la tecnologia, i ara volem posar barreres entre infants i tecnologia perquè creiem que qualsevol contacte amb un telèfon mòbil o amb les xarxes socials és neurotòxic. Si allò d'abans era absurd, això d'ara és ridícul. La gent jove té un contacte més natural amb la tecnologia —no diré més lúcida, perquè això no depèn de l'edat— i menys fascinant.

— **La gent jove no cometrà, doncs, el mateix error que nosaltres?**

Alguns sí, perquè els joves fan servir molt la tecnologia digital i, de vegades, tan malament com els adults. Però per a ells no té la capacitat de fascinació absoluta que ha tingut per a nosaltres. La poden veure com un objecte sumptuari, pel que representa posseir o no un mòbil car, però no creuen que la tecnologia ho

“Els sindicats han d’assumir la seva responsabilitat com a últimes organitzacions de masses i potenciar la vessant sociopolítica”

hagi de transformar tot. És bo tenir memòria històrica i recordar que les noves tecnologies no sempre han estat aparells tancats: calia instal·lar *drivers* i tenir nocions de programació per compartir música i pel·lícules abans que existissin les plataformes actuals.

— **Voler limitar l’ús dels mòbils i regular les xarxes socials té sentit pedagògic o és una batalla perduda?**

Els termes del debat estan mal plantejats. Un bon ús de la tecnologia digital requereix usar-la menys, i això val per a nens, joves i adults en general. Però s’estan plantejant propostes des del pànic moral; la idea d’una llei seca digital treu agència als joves. Els estem dient: “Tu no pots amb això, és massa perillós, i no hi ha res que puguis fer individualment o col·lectivament per intervenir contra Elon Musk o les corporacions digitals.” Això també desresponsabilitza els adults. Jo crec que, bàsicament, un nen de vuit anys no hauria d’acostar-se per res a un telèfon mòbil. Però un jove de catorze o quinze anys no és el mateix cas, i se l’està tractant com si fos un nen de vuit. Volem que tot l’accés que una noia de quinze anys tingui a la informació sobre diversitat

sexual, contracepció, igualtat de gènere i feminisme sigui el que li permet el seu pare? Rosa Luxemburg va començar a militar als quinze anys i Greta Thunberg va començar la seva vaga també als quinze. Hem preguntat i escoltat la gent jove? Es parla de prohibir les xarxes, però què és una xarxa social? Ho són TikTok, X, WhatsApp, Telegram... I justament aquestes dues últimes, que estan plenes de contingut nazi i de porno terrible, ningú parla de prohibir-les. A cop d’efecte o de *zasca* perdem posicions més matisades, dirigides a empoderar els joves i a dotar-los d’eines no només per resistir l’aspecte tòxic de les xarxes digitals, sinó per canviar-les, que és del que es tracta.

— **Per què ningú planteja xarxes socials públiques? Podem dotar-nos d’una infraestructura d’Estat o comunitària en matèria digital?**

A la prehistòria, internet era pública. Les institucions públiques van imposar el seu criteri al de les empreses privades, que preferien xarxes digitals centralitzades. Aquest era el model del Minitel francès i el que tenien al cap els grans operadors dels anys setanta. Però les universitats i els centres de recerca

científica treballaven amb xarxes distribuïdes i descentralitzades, i van voler conservar aquest model. La història posterior d'internet reflecteix com les empreses troben la manera d'imposar-se i mercantilitzar-la. Com? Internet s'universalitza als anys vuitanta i noranta, a l'època salvatge del neoliberalisme, quan tota inversió pública relacionada amb l'estat del benestar estava en retirada i es veia com una rèmora. Per això, el tipus d'inversions, estratègies i regulacions que van acompanyar el desenvolupament de la televisió, la ràdio, l'educació i la sanitat públiques no es van plantejar per a les xarxes socials. Això ens ha deixat una herència pèssima. L'alternativa a Elon Musk és la Xina, però imaginem alternatives que no impliquin el control monopolístic de l'Estat? El desafiament és pensar un ecosistema complex que deixi espai a la iniciativa privada i sigui alternativa al mercat sense passar per cap distopia autoritària.

— **Hi som a temps o, davant el desplegament de la IA, ja hem perdut el tren? És paradoxal, com ha passat amb Antrophic als Estats Units, que sigui l'empresa privada qui li digui a un estat els límits de la IA i li marqui l'ètica o, fins i tot, la moral.**

No estem tan malament. Vivim un moment de ruptura on les coses poden seguir com fins ara o empitjorar. Però molta gent que abans es resignava, avui es planteja la necessitat d'un canvi. I no només per l'ús que els seus fills fan d'internet, sinó per qüestions de seguretat i defensa. Preocupa com influeix la dependència tecnològica en les nostres democràcies i en la nostra sobirania a l'hora de no dependre de potències estrangeres. L'exemple d'Antrophic té a veure amb això i amb el fet que la cosa pública no ha de ser necessàriament estatal. Una empresa, o una organització sense ànim de lucre o un sindicat, pot exercir la veu de l'interès públic millor que l'Estat. *Públic* no és sinònim d'*estatal*.

— **Això requereix presa de consciència, capacitació i recursos. La legislació europea i espanyola —amb els matisos**

que es vulguin, i ja veurem fins quan aguanten aquestes normes— estableix que els representants dels treballadors i treballadores tenen dret a accedir a l'algoritme que usen les empreses. Tenim capacitat d'analitzar-lo o és un dret només sobre el paper?

La pregunta és si aquesta capacitat la podem tenir en un termini raonable i a cost assumible. I la resposta és que sí. A qui interessa que pensem que els coneixements per intervenir algoritmes només són a l'abast de privilegiats a Silicon Valley? Tenim capacitació tècnica, però falta la inversió. I, comparada amb el que costen 100 quilòmetres d'autopista, és molt menor. La sobirania tecnològica costaria molt menys del que imaginem.

— **L'automatització i la tecnificació no deixen de ser, sovint, una estratègia per disciplinar i desqualificar la mà d'obra humana. El luddisme no va funcionar al segle XIX i tu dius que la seva reaparició com a cibercatastrofisme és funcional, precisament, al capital i a la reacció.**

Convé repassar la història del capitalisme: les dinàmiques de qualificació i desqualificació sempre han existit, i l'automatització digital i la IA no són una excepció. Quin serà l'impacte a mitjà termini d'una tecnologia en l'àmbit econòmic i laboral? Dependrà de molts factors que no són tecnològics i de si la tecnologia esdevé prou barata.

— **Ets molt escèptic sobre la IA.**

Tenim moltes fantasies distòpiques i prestem poca atenció al que ja sabem. Primer: la IA és una eina de pressió sobre els treballadors i treballadores perquè acceptin pitjors condicions laborals. Això ha passat sempre: si no rebaixes el teu salari i empitjores les teves condicions laborals, aquesta màquina treballarà per tu. Però també sabem que, molts cops, el robot més barat és un empleat mal pagat en condicions precàries. Segon: la IA creix en una bombolla especulativa que, tard o d'hora,

esclatarà i no sabem quines repercussions econòmiques tindrà. Ara bé, que la IA ens permeti tenir més temps lliure i més vacances o, per contra, generi atur, precarització i baixada de salaris no depèn de la tecnologia, sinó de la nostra capacitat de negociació com a classe treballadora. I tercer: per què no pensem usos positius de la IA? Potser pot servir per a polítiques públiques i socials, i, tot encreuant dades, podem atorgar automàticament l'ingrés mínim vital i fer que els rics paguin impostos. El problema és que vivim en una bombolla fetixista que contamina la manera d'abordar aquests reptes.

— **També hi influeix que les estructures d'intermediació —com partits, sindicats, mitjans de comunicació i institucions de tota mena— han estat substituïdes per les xarxes socials. En som conscients o seguim obnubilats per si Amazon reparteix amb drons a domicili quan, en realitat, el que hi ha és un sistema gairebé esclavista de logística i de repartidors amb bicicleta?**

No en som conscients, però la perspectiva històrica ajuda a entendre el procés de desmediació. Amb el canvi de segle va existir la fantasia —i des de l'esquerra hi vam contribuir— que ja no calien ni mitjans de comunicació ni editorials ni periodistes ni discogràfiques... perquè qualsevol amb un telèfon mòbil era periodista o editor. Tampoc feien falta partits perquè qualsevol podia crear un fòrum on discutir-ho tot. La derrota dels partits de masses va ser un gran autoengany. Ara ens adonem que la mediació segueix existint: accentuada però invisible, i molt més concentrada o monopolista que mai. Si abans la cartellera a la qual teníem accés depenia de grans estudis de Hollywood i de petites productores underground, de programadors de televisions públiques i de videoclubs, ara es troba només en mans de tres o quatre plataformes. A Filmin o Netflix, qui tria la pel·lícula que tu veus? Un algoritme.

— **Però ens venen l'algoritme com a democràcia a la carta, individualitzada i d'autoconsum, predisposada sempre perquè opinis o votis amb un m'agrada.**

Això és entendre la democràcia des d'un prisma mercantil com a expressió individual de preferències quan, en realitat, la democràcia sempre ha tingut molt més a veure amb la manera com la deliberació transforma les preferències individuals. El mercat no t'obliga a discutir ni a intentar posar-te d'acord. És la democràcia la que, a través del diàleg en comú, transforma una matriu inicial de preferències individuals en una altra de compatible amb d'altres.

— **Els sindicats mantenen un nivell d'afiliació i una capacitat d'organització que els converteix en baluard d'aquesta democràcia en perill. Tu mateix dius que qualsevol amb una hora d'exposició a les xarxes socials pot acabar creient que la Terra és plana mentre que calen moltes hores d'assemblea i moltes vagues per convèncer algú que l'exploten.**

Els sindicats —tot i que molta gent d'esquerres se n'oblidi— segueixen sent, amb diferència, les úniques estructures de pes i amb capacitat organitzativa i d'autofinançament. Sense excepció, el sindicalisme ha de fer una reflexió sobre com intervenir més enllà del seu camp d'acció tradicional. Els sindicats han d'assumir la seva responsabilitat com a últimes organitzacions de masses —els partits ja no ho són— i han de potenciar la vessant sociopolítica.

— **Això és compatible amb el fet d'assessorar un treballador mitjançant un bot o la IA i, alhora, amb el fet de potenciar l'ús d'unes xarxes socials en les quals l'extrema dreta es mou millor?**

Sí, per què no? Ja s'utilitzen bots per fer consultes legals senzilles. La qüestió és verificar que funcioni i que no substitueixi totes les formes d'intervenció tradicionals, sinó que les complementi. Sobre les formes de comunicació,

“La revolució arribarà amb patinet”

és cert que l'extrema dreta ha sabut utilitzar les xarxes amb molta habilitat, però de vegades també amb malaptesa. Ha tingut molt finançament i suport tàcit o explícit dels mitjans tradicionals. Sovint el que es discuteix a les xarxes s'ha generat als mitjans tradicionals. És ara que comença a haver-hi autonomia de certes xarxes amb vida pròpia. Però, durant anys, els mitjans tradicionals han sotmès l'esquerra i els sindicats a un bombardeig inclement, i això ha repercutit les xarxes. A l'extrema dreta li passa el contrari: els mitjans li donen munició perquè després l'exploita a les xarxes. El tracte comunicatiu a la immigració és un exemple. A més, en el mercat de les xarxes, l'odi funciona com a anabolitzant. Cal reaccionar a aquesta onada autoritària digital, però tampoc ens fustiguem perquè ells ho han tingut tot a favor i nosaltres, tot en contra.

— Acabes el teu llibre amb referències a Marx i Keynes. Els clàssics perviuen?

Un dels errors a l'hora d'analitzar el món digital és l'adamisme: pensar que tot és nou, també en l'àmbit polític, cultural i social.

Moltes de les revolucions tecnològiques d'avui s'assemblen a les del passat en els seus efectes sobre l'economia. Som miops per detectar les tecnologies que realment canvien l'economia, el món del treball i la nostra vida. Ens enlluernen les pantalles, però la tecnologia que més ha transformat l'Espanya de l'últim mig segle és el formigó pretesat, ja que les obres públiques i la construcció han tingut i tenen un pes brutal en l'economia, en la política i, fins i tot, en la corrupció. En canvi, tecnologies digitals espectaculars no han tingut cap efecte en la vida real. El llibre electrònic n'és un exemple: preferim el de paper perquè no es descarrega, pots passar pàgina cap endavant i cap endarrere amb facilitat, fer-hi anotacions amb llapis o doblegar-ne les pàgines. Avui, els vehicles que més contribueixen a la descarbonització no són els Tesla, sinó les bicis elèctriques i els patinets, uns invents del segle XIX amb bateria del segle XXI. La revolució arribarà amb patinet. ○

Si l'edat no em limita, per què ho has de fer tu?

L'edatisme és discriminació

La Diputació de Barcelona i els ens locals de la província treballem per una societat més inclusiva i justa. Pobles i ciutats on totes les persones, tinguin l'edat que tinguin, siguin reconegudes pel seu talent i la seva experiència i on pugin viure i envellir amb serveis de qualitat.

www.diba.cat/edatisme

**Diputació
Barcelona**

* LA CONVERSA PENDENT ♡

VOLS SABER-NE MÉS?
eleccionssindicals.cat

Saps si...

L'empresa pot suggerir-me qui he de votar a les eleccions sindicals?

No.
L'Estatut dels treballadors diu que el vot és lliure, personal, directe i SECRET

Ah! Com en qualsevol elecció democràtica, doncs!

El mal anomenat 'absentisme preventiu' de la patronal

Mònica Pérez Cardoso /
responsable de Salut
Laboral de CC00 de
Catalunya

Hi ha mentides que, a força de repetir-les, acaben considerant-se veritat. La patronal ho sap bé. Per això insisteix en la seva lletania sobre el suposat “absentisme descontrolat”, i omple titulars amb xifres alarmistes que presenten l'exercici de drets laborals com la maledicció de la productivitat, malgrat que l'economia del país creix amb força.

Ho fa amb una fredor estadística que fa mal. Als seus informes interessats barreja les absències justificades amb les no justificades, encara que l'OIT defineixi l'absentisme com una situació en la qual la persona no va a la feina quan se l'hi espera. Com passa en l'àmbit escolar, l'absentisme laboral només ha de referir-se a les absències injustificades, que són residuals i sobre les quals l'empresa ja pot aplicar la seva potestat sancionadora.

El llenguatge no és innocu. Utilitza de manera intencionada l'ambigüitat polisèmica com un instrument de comunicació persuasiva per convèncer l'opinió pública que les baixes mèdiques són una mena de “vacances clandestines” i un pacte de favor amb el personal mèdic. Vol construir una narrativa on a Catalunya i a Espanya es falta a la feina “per sobre de les seves possibilitats”, com si fos una decisió capritxosa de la classe treballadora.

Convé recordar que no “ens agafem” la baixa, sinó que aquesta està legalment justificada, i actualment ja passem fins a quatre filtres: el de qui la prescriu, el de l'ICAM, el de les mútues i el de les empreses, que apliquen l'article 20.4 de l'Estatut dels treballadors.

Les xifres d'incapacitat temporal han pujat, però Catalunya no té un problema de baixes mèdiques,

sinó un problema de salut, i, especialment, de salut laboral. Si bé som la segona comunitat amb més incidència, també som la segona amb menys durada: més de la meitat de les baixes duren entre 1 i 3 dies, i, per tant, en la majoria dels casos no rebem ingressos. Segurament, l'obsessió per forçar altes prematures genera un cercle viciós de recaigudes perquè la salut no entén les presses de la patronal ni de l'ICAM.

L'augment de les dades no es deu al fet que la mandra hagi colonitzat la classe treballadora, sinó a unes condicions de treball que pesen. La incapacitat temporal és un indicador de la precarietat laboral. Pesa que gairebé el 90 % de les persones treballadores catalanes no tingui els seus riscos laborals avaluats de manera específica. Tot i que les malalties mentals i osteomusculars són les que més dies acumulen, només el 5,55 % de les empreses han pres mesures pels riscos psicosocials i el 19,86 % ho han fet pels ergonòmics. A més, el 86 % de les empreses no fa cap valoració per adaptar el lloc de treball després d'una baixa llarga.

Pesa que el 51,3 % dels treballadors i treballadores hagi anat a treballar malgrat necessitar la baixa (presentisme) per por de represàlies o no poder perdre salari i que ho pateixin més les dones i les persones estrangeres de fora de la UE. També pesa que el 43 % de la població treballadora declari patir ansietat, que el 67,5 % tingui dolors musculars o que a Espanya es facin cada setmana 2,5 milions d'hores extres no pagades ni compensades.

Tampoc ajuda un sistema públic sobrecarregat pels danys a la salut que empreses i mútues li deriven (amb un subregistre del 75 % de les malalties professionals), ni que Catalunya tingui una de les sanitats més privatitzades i amb llargues llistes d'espera.

Res d'això no apareix als informes empresarials. No analitzen les causes, compten absències i proposen mesures de control no preventives. Adverteixen que una part de la població concentra més de la meitat de les baixes.

Assenyalen dones i joves. Volen convèncer-nos que han de pagar justos per pecadors, i converteixen la malaltia en sospita, quan són les empreses les que s'absenten de les seves obligacions preventives.

Hem de protegir-nos d'aquesta cultura del recel que volen generar entre els treballadors i treballadores. El focus no es troba en la conseqüència, sinó en per què emmalaltim i en com les empreses protegeixen els seus beneficis traslladant el risc de la "no prevenció" a la nostra salut. La disputa és sobre qui paga els plats trencats d'un model productiu que espren les persones fins que emmalalteixen. Per això, no hem d'acceptar el seu concepte d'absentisme, ni als centres de treball ni en els àmbits institucionals, i cal reiterar la responsabilitat empresarial en les malalties que patim. ○

“Volen construir una narrativa on a Catalunya i a Espanya es falta a la feina “per sobre de les seves possibilitats”, com si fos una decisió capritxosa de la classe treballadora”

REPORTATGE

ENCONTRE A LA TERCERA FASE

Mig segle de la històrica assemblea general de CCOO a Barcelona

Text **Marc Andreu Acebal**
Fotografies d'arxiu

El 1977 el director nord-americà Steven Spielberg va estrenar *Encontres a la tercera fase*, una pel·lícula de ciència-ficció que marcaria època. El guió de Paul Schrader, la música de John Williams i un estol de protagonistes encapçalat per Richard Dreyfuss i François Truffaut van posar d'actualitat el fenomen ovni, molt propi del moment. Però va ser un any abans, el 1976, quan un esdeveniment molt més terrenal, però en certa manera igualment enigmàtic, va ser batejat amb la famosa denominació de *la tercera fase*.

Parlem de l'encontre o de l'assemblea general de CCOO a Barcelona que, el diumenge 11 de juliol del 1976, en la clandestinitat de l'església de Sant Medir del barri de la Bordeta, va congrega 650 delegats i delegades d'arreu d'Espanya. Suplant l'assemblea convocada a Madrid del 27 al 29 de juny, que havia prohibit el primer Govern de la monarquia encara franquista, per ordre del ministre de Governació, Manuel Fraga Iribarne, al local parroquial de Sant Medir —on ja el 1964 s'havien constituït les CCOO de Catalunya— es va decidir iniciar el procés de transformació del moviment social de les Comissions Obreres d'Espanya en un sindicat organitzat formalment

com a tal, amb vocació unitària i de caràcter confederal i sociopolític. Una organització que es volia enfortida i a punt per a una legalització que, amb tot, no arribaria fins al 27 d'abril del 1977. En realitat, la nova Confederació Sindical de CCOO no celebraria el seu primer congrés fins al 1978, amb una organització ja plenament desplegada que tenia 1,8 milions d'afiliats i un miler de locals operatius arreu de l'Estat.

És precisament aquesta etapa de CCOO la que es va conèixer, i així ho testimonien els documents, com *la tercera fase*. L'històric dirigent sindical Marcelino Camacho s'hi va referir així en el seu informe de balanç a l'assemblea de Barcelona sobre l'activitat de les Comissions Obreres des de la seva creació, en ple franquisme, i fins a aquell moment inicial i encara incert de la Transició: "La primera fase, encara defensiva, es caracteritza per un grau d'organització molt dèbil i inestable, i se situa cronològicament —amb lleugeres diferències segons els llocs— entre el 1956 i el 1963, aproximadament. A la segona fase, la defensa s'està transformant en contraatac, el grau d'organització és més ampli, arriba a tot l'Estat i, malgrat que encara és insuficient, és, per descomptat i de lluny, molt superior a totes les altres tendències sindicals existents fora de Comissions Obreres. La tercera fase, a la qual

ja hem entrat, es caracteritza per una ofensiva generalitzada de la classe obrera i de les forces democràtiques quan estem a punt de conquerir la llibertat.”

Aquesta ofensiva va quedar simbòlicament fixada en la galerna de vagues amb què va començar el 1976. Va ser un any d'elevadíssima conflictivitat social al carrer, a les fàbriques i als barris, que va sentenciar el franquisme sense Franco que alguns dirigents de la dictadura i part del poder econòmic volien perpetuar. Són prou eloqüents les xifres oficials de vagues, il·legals en un país on només podia operar el Sindicat Vertical franquista, que negava el conflicte de classe però que estava fortament infiltrat per les Comissions Obreres.

Així, si el 1970 va haver-hi, a Espanya, un total de 1.547 vagues, i l'any de la mort del dictador, el 1975, els conflictes laborals comptabilitzats van ser 2.807, el 1976 es van enflar fins a 3.662, amb més de 2,5 milions de treballadors i treballadores en vaga i mobilitzats arreu de l'Estat, i de manera especialment rellevant a Catalunya, amb vagues

generals tan importants aquell 1976 com les de Sabadell, el Baix Llobregat (originada per l'emblemàtic conflicte de Laforsa, a Cornellà) o el sector de la construcció. I sense oblidar la mítica vaga de Roca, que es va perllongar fins al 1977 entre una experiència de radicalització i autonomia obrera que, al marge del sindicalisme organitzat, no va acabar del tot bé.

Com va explicar Camacho amb una anticipació lúcida en aquell informe a l'auditori de Sant Medir, *la tercera fase* no estava exempta de riscos, problemes i reptes: “En aquestes circumstàncies també el règim i la dreta maniobren. Quan no puguin impedir el final de la dictadura, tractaran de salvar-ne allò essencial. Per això intenten dividir les forces obreres i democràtiques, i si també això els resulta impossible, intentaran contenir les forces més conscients, les Comissions Obreres, perquè el buit, el terreny que quedés sense ocupar, l'ocupessin les forces que des del punt de vista de classe li resultessin menys molestes.”

No era cap elucubració, sinó una constatació del que ja estava passant: CCOO celebrava la seva assemblea en la clandestinitat d'aquell juliol a Barcelona perquè, mentre havia decidit emetre un milió de bons al preu de 25 pessetes per autofinçar-se amb una mena de precarnet d'afiliació, el Govern li havia prohibit trobar-se obertament 2 setmanes abans a Madrid. Per contra, a l'abril sí que havia autoritzat la celebració sense problemes, a la capital de l'Estat, del congrés de la UGT, generosament finançat per la socialdemocràcia alemanya. I, tot i que ambdues organitzacions, més la USO, s'agruparien formalment aquell 1976 sota la Coordinadora d'Organitzacions Sindicals amb l'aspiració teòrica d'avançar cap a la unitat d'acció amb vistes a la constitució d'un sindicat democràtic unitari, a la pràctica això quedaria en simple aspiració. Només s'ho va creure i va sospirar-hi la gent de CCOO.

De fet, l'estratègia per constituir un sindicat unitari amb pluralitat de tendències internes i les discussions tàctiques per poder arribar-hi sense comprometre el prestigi, la força i la

independència acumulades per Comissions Obreres com a gairebé l'única organització obrera antifranquista van marcar, en bona mesura, l'assemblea de Barcelona. Aquest debat produiria, la tardor del 1976, una escissió a CCOO que no arribaria enlloc, però que va enrarir un ambient de l'època ja per si mateix prou caldejat per l'ombra ben present de l'extrema dreta i per alguns sectarismes de les esquerres. Clima caldejat fins i tot físicament, com reflecteixen les cròniques del moment, recollides per l'editorial Laia en la introducció del llibre *Asamblea General de CCOO (Barcelona 1976)*. Val la pena recopilar-la literalment:

“Rodeadas de unas condiciones de clandestinidad e inseguridad que recordaban tiempos de catacumbas, en teoría ya superados, Comisiones Obreras celebraron al fin su asamblea general el domingo 11 de julio, en un local de un barrio industrial de Barcelona. Delegación tras delegación, los representantes confluyeron hasta el punto de cita: los 2.000 delegados de la asamblea legal, prohibida en su día por Fraga

Iribarne, quedaban reducidos a 650. La duración de la asamblea general, prevista originalmente para 3 días de ponencias y debates, hubo de constreñirse a 10 horas cortas, factor este que contribuyó en buena medida al clima de tensión y de impaciencia que asaltó a veces a los 650 delegados reunidos: al cabo de 40 años de silencio, de 20 de luchas y clandestinidad, 10 horas eran demasiado poco tiempo como para que todos pudieran intervenir, matizar, subrayar, insistir...

El local, minúsculo y oscuro, difícilmente soportó sin reventar la presencia y el entusiasmo de los seis centenares largos de delegados —con una media de edad entre 25 y 35 años— llegados de todas las regiones y nacionalidades del Estado. El calor, asfixiante, obligó desde el comienzo a numerosos delegados a despojarse de camisas y otras prendas accesorias, y unido a los dos potentes focos situados frente al escenario en que se hallaba la mesa presidencial, creó a veces un clima de galería de mina, de sala de fundición. El sudor, las voces enronquecidas por la sed y el murmullo colectivo, las pancartas

alusivas a Comisiones Obreras y a luchas concretas del momento, como la de Motor Ibérica, contribuyeron a recrear para muchos en este momento de transición histórica, el espíritu genuino, fundacional de Comisiones Obreras... Debates y votaciones incluidos.”

Moderada per Cipriano García i amb una taula presidencial composta també per Marcelino Camacho, Eduardo Saborido, Eduardo Fernández, Mikel Camio i Miguel Ángel Zamora, i amb ponents com Nicolás Sartorius, Juan Muñiz Zapico i Julián Ariza, tanta testosterona ha quedat reflectida per a la història en algunes fotografies que ja són mítiques. Qui sap si, en cas d’haver vist les imatges i conegut la història a temps, Steven Spielberg no hagués pogut pensar a rodar uns *Encontres a la tercera fase* completament diferents. El que és segur és que, mig segle després, tot allò encara es recorda i té un reflex en el present i el futur que no és, precisament, ciència-ficció. Té a veure amb les ciències socials i la memòria, i, sobretot, amb els drets socials, les llibertats i la democràcia que no podem perdre. ◉

RESPONSABLES
D'ELECCIONS
SINDICALS

S'ha de votar CCOO perquè tenim ganes que la gent s'organitzi i obtingui millores gràcies a la nostra capacitat de negociació i mobilització

Xavier Vives Iniesta

49 anys

Fa eleccions a la província de Tarragona des de fa disset anys, a la Federació d'Indústria.

Diu que el millor de fer eleccions és el contacte amb les persones perquè és molt enriquidor; el més complicat,

però, és quan els resultats no són els desitjables després de molt esforç, i també els horaris i les hores de cotxe.

Un procés electoral especial:

“Recordo molt intensament el cas d'una empresa de la Bisbal del Penedès a la qual no hi havia manera d'accedir i després de deu anys es va aconseguir obtenir representació legal de CCOO.”

RESPONSABLES
D'ELECCIONS
SINDICALS

S'ha de votar CCOO perquè som majoritaris, estem molts implicats i implicades i tenim molt suport en prevenció de riscos, amb els Serveis Jurídics, amb les mesures d'igualtat..

Rachel Barros Aguiar

48 anys

Fa eleccions a l'FSC del Baix Llobregat - Alt Penedès - Anoia - Garraf. És delegada des del 2011. Va estudiar prevenció de riscos i va fer les pràctiques a CCOO. L'any 2022 va començar a ser responsable d'eleccions al territori.

Diu que el millor de fer eleccions és poder millorar les condicions

de treball de les persones; el pitjor, perdre les eleccions després d'haver treballat molt.

Un procés electoral especial:

“Recordo molt unes eleccions en una «empresa blanca» (sense representació sindical) que tenia una direcció antisindical. Al final vam aconseguir treure la majoria al comitè i ara estan treballant de valent per millorar les condicions de treball del personal.”

“El nou Camp Nou es construeix a través de l’exploació i la precarietat”

Carlos del Barrio Quesada /
secretari d’Acció Sindical
de la Federació d’Habitat
de CCOO de Catalunya

Des de CCOO d’Habitat de Catalunya fa anys que trepitgem les obres de construcció del Camp Nou. No ho fem per admirar la magnitud de les grans infraestructures, sinó perquè en ser una empresa novvinguda al sector de la construcció adjudicatària (Limak), sabíem que les males condicions laborals al sector es multiplicarien.

La reforma del Camp Nou és, probablement, una de les obres de major transcendència a Espanya, però per al sindicalisme també ha estat una altra cosa: el mirall d’un model de sector que fa dècades que denunciem. Un model basat en la subcontractació en cadena, en la desresponsabilització de les grans constructores i en l’ús de l’exploació de les persones migrants en situacions de vulnerabilitat.

Quan el 2023 la constructora turca Limak va assumir la direcció de les obres del nou estadi, des de la federació ja sabíem que caldria estar especialment vigilants. Els grans projectes amb terminis impossibles i pressions econòmiques molt fortes acostumen a generar un entorn en què el primer que es flexibilitza és el dret laboral.

Els primers casos que vam detectar a l’obra no eren encara treballadors sense permís de treball. Eren situacions que formalment semblaven legals però que amagaven irregularitats importants, com jornades de 12 hores, treball durant 7 dies a la setmana i treball a preu fet.

Amb el pas dels mesos i a mesura que avançava l’obra i augmentava la pressió per complir els terminis, des del sindicat vam començar a detectar la presència de treballadors extracomunitaris que, directament, no tenien autorització per treballar a Espanya.

Quan parlem de subcontractes com Ramstar o Extreme Works, és important trencar amb un dels tòpics que sovint s’utilitzen per justificar aquestes situacions: el de la suposada “mà d’obra barata”. En aquest cas, però, no parlem de treballadors sense qualificació. Parlem de professionals turcs altament especialitzats —ferrers, muntadors d’estructures metàl·liques, soldadors o tècnics industrials— que havien estat desplaçats a Barcelona per participar en una de les parts més complexes de l’obra: el muntatge de l’estructura metàl·lica del nou estadi.

Els grans projectes amb terminis impossibles i pressions econòmiques molt fortes acostumen a generar un entorn en què el primer que es flexibilitza és el dret laboral

Eren professionals que treballaven en condicions extremadament exigents: jornades de 7 dies a la setmana, amb torns que arribaven a les 12 hores diàries, per salaris que amb prou feines superaven els 2.000 euros mensuals. Ara bé, el problema no era només la càrrega del treball. El problema era, sobretot, la falta de regulació administrativa, cosa que fins i tot ells desconeixien.

Una part important d'aquests treballadors havia arribat a Catalunya amb la promesa que la seva situació es regularitzaria un cop fossin aquí. Quan van començar a detectar contradiccions entre el que els deien les empreses i la realitat de la seva situació, la desconfiança es va transformar en organització. El juny del 2025, un grup de treballadors d'Extreme Works va decidir acostar-se al sindicat per explicar què estava passant i buscar suport.

A partir d'aquí es va iniciar un treball intens d'organització i acompanyament. El treball es va fer de manera coordinada entre la Federació de l'Hàbitat i la CONC, i fins i tot amb la col·laboració dels companys i companyes del sindicat turc DISK, que també van donar suport als treballadors afectats.

Fruit de les denúncies presentades per CCOO, el 25 de setembre del 2025 la Inspecció de Treball va realitzar una macroinspecció a les obres del Camp Nou. El resultat de l'actuació va ser contundent: almenys 79 treballadors turcs estaven treballant sense permís de residència ni autorització laboral.

La investigació posterior va confirmar el que ja sospitàvem: portaven mesos (en algun cas anys) treballant en situació irregular dins del projecte. Havien estat contractats amb documentació vinculada a altres països europeus. En altres casos, simplement se'ls havia promès una regularització que mai no va arribar.

La resolució de la Inspecció al mes de desembre del 2025 va acabar amb una sanció superior al

milió d'euros contra la subcontracta Extreme Works per infraccions molt greus en matèria d'estrangeria i incompliments en matèria laboral, sanció que va ser pagada i assumida, cosa que ens va permetre iniciar els processos de regularització.

Tanmateix, la multa només explicava una part del problema. Perquè el que havia passat a l'obra del Camp Nou no era un incident puntual. Era l'expressió més crua d'un model de subcontractació que, massa sovint, permet que els grans projectes es construeixin sobre la precarietat i la invisibilitat dels treballadors.

Evidentment, quan alguns d'aquests treballadors van començar a organitzar-se o a reclamar els seus drets, molts van ser acomiadats immediatament. En alguns casos les empreses van intentar desfer-se d'ells enviant-los de tornada al seu país sense garanties ni compensacions.

Davant d'aquesta situació, la resposta de CCOO va ser clara: denúncia institucional, presència constant a peu d'obra i organització dels treballadors. Les mobilitzacions davant del Camp Nou —concentracions, acampades i accions de denúncia pública— van servir per visibilitzar el conflicte i forçar la intervenció de les administracions. Aquesta pressió sindical va ser clau per activar l'actuació de la Inspecció de Treball i situar el que estava passant al centre del debat públic.

La reforma del Camp Nou no és només una obra emblemàtica. És també un exemple molt clar de com funciona avui la producció en la construcció. Perquè cap estadi pot sostenir-se sobre fonaments d'exploació. ○

Manuela Sánchez Sánchez

Viu als afores de Figueres, al barri del Colobret, des del 1992, en un pis de compra que comparteix amb el seu marit, el seu fill i el seu pare, persona ja gran i dependent.

Treballa a 5 minuts caminant de casa, a l'escola del barri, com a personal de la neteja. És representant del personal de l'empresa que té la concessió de la neteja dels centres escolars a Figueres. Viu en aquesta població de l'Alt Empordà des de sempre, però ara en un altre barri.

El seu pis està valorat en només 45.000 € perquè és una zona molt estigmatitzada.

Li agradaria que l'ajuntament destinés més recursos al manteniment dels carrers i que per Nadal hi posessin llums.

No li agradaria viure al centre de Figueres, perquè prefereix tenir el camp a prop. Per això es troba tan bé al seu barri.

El barri té mala fama, però joestic més segura aquí, perquè ens coneixem tots

ON VIVIM,
ON LLUITEM

- Barcelona
- Cornellà de Llobregat
- Figueres
- Girona

- Hospitalet de Llobregat
- Igualada
- Mataró
- Mollet del Vallès

- Sabadell
- Tarragona
- Tàrraga
- Terrassa

FOTO PORTADA I CONTRA-PORTADA: Tsun Ho